SK

2013

Správa o činnosti

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: http://eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii
je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (http://europa.eu).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2014.

ISBN 978-92-9241-765-9
doi:10.2865/48848

© Európska únia, 2014
Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.
Fotografia budovy Dvora audítorov. Architekt: Jim Clemes (2004 a 2013).

Printed in Luxembourg

Poslanie

Európsky dvor audítorov je inštitúcia EÚ, ktorá je na základe Zmluvy poverená kontrolovať finančné prostriedky Európskej únie. Je externým audítorom EÚ, ktorý prispieva k zlepšovaniu finančného hospodárenia EÚ a vystupuje ako nezávislý ochranca finančných záujmov občanov Európskej únie.

Vízia

Byť nezávislou a dynamickou inštitúciou uznávanou za čestnosť a nestrannosť, odbornosť, kvalitu a dosah jej práce a poskytovať podporu zúčastneným stranám pri zlepšovaní hospodárenia s finančnými prostriedkami EÚ.

Hodnoty

Nezávislosť, čestnosť a nestrannosť	Odbornosť	Pridaná hodnota	Znamenitosť a efektívnosť
Nezávislosť, čestnosť a nestrannosť inštitúcie, jej členov a zamestnancov. Vykonáva nestranné audity, zohľadňuje názory zúčastnených strán, avšak bez prijímania pokynov či podliehania tlaku vonkajších zdrojov.	Udržiavať príkladný štandard odbornosti vo všetkých aspektoch svojej práce. Zúčastňuje sa na vývoji kontroly verejného sektora v EÚ a vo svete.	Vypracúva relevantné, včasné a kvalitné audítorské správy založené na spoľahlivých zisteniach a dostatočných dôkazoch, ktoré sa týkajú potrieb zúčastnených strán a ktoré poskytujú dôrazné a smerodajné odkazy. Prispieva k účinnému zlepšeniu hospodárenia EÚ a k zvyšovaniu zodpovednosti za spravovanie finančných prostriedkov EÚ.	Cení si jednotlivcov, rozvíja talent a odmeňuje výkon. Podporuje kolegiálnosť prostredníctvom účinnej komunikácie. Maximalizuje efektívnosť vo všetkých oblastiach svojej práce.

Obsah

Page

4 – 5 **Predslov predsedu**

6 **Prehľad roku 2013**
6 Naše činnosti
6 Naše riadenie

7 – 36 **Naše činnosti**
7 – 29 Audítorské správy a stanoviská
30 – 34 Vzťahy so zainteresovanými stranami
35 – 36 Dôležité udalosti

37 – 43 **Naše riadenie**
37 – 39 Kolégium Dvora audítorov
40 – 43 Meranie výkonnosti Dvora audítorov

44 – 47 **Podpora auditu**
44 – 46 Ľudské zdroje
46 Odborné vzdelávanie
46 – 47 Preklad
47 Informačné technológie
47 Administratíva a zariadenia

48 – 49 **Finančné informácie**
48 – 49 Plnenie rozpočtu v roku 2013
49 Rozpočet na rok 2014

50 **Audit a povinnosť zodpovedať sa**
50 Externý audit Dvora audítorov
50 Externý audit Dvora audítorov

51 **Vyhlásenie povoľujúceho úradníka vymenovaného delegovaním**

Predslov predsedu

Vážený čitateľ,

rok 2013 bol významným rokom z hľadiska budúcnosti finančného hospodárenia EÚ. Európska únia prijala viacročný finančný rámec a právne predpisy, ktorými sa bude riadiť čerpanie rozpočtu EÚ v rokoch 2014 až 2020.

Európsky dvor audítorov (Dvor audítorov) v priebehu roka vypracoval **77 správ a stanovísk**. Tieto výstupy sú výsledkami finančných auditov, auditov zhody a auditov výkonnosti Dvora audítorov.

Obsahujú veľmi dôležité informácie a mnoho odporúčaní, ako zlepšiť finančné hospodárenie EÚ a povinnosť zodpovedať sa v programovom období 2014 až 2020. V tejto výročnej správe o činnosti je pripomenutých niekoľko hlavných odkazov.

Rok 2013 bol taktiež dôležitým rokom z hľadiska vývoja našej inštitúcie. Bol to prvý rok od prijatia našej **novej stratégie na obdobie 2013 až 2017**, ktorou sa budú riadiť činnosti Dvora audítorov s cieľom maximalizovať hodnotu jeho príspevku k verejnej povinnosti EÚ zodpovedať sa.

Predslov predsedu

Stratégia obsahuje desať hlavných iniciatív, ktoré ju majú spustiť a ktoré sa majú dokončiť do konca roka 2014. V roku 2013 sa dosiahol dobrý pokrok v týchto iniciatívach. Dvor audítorov vypracoval najmä **nový systém plánovania práce** a podrobil sa **nezávislému rovnocennému posúdeniu** výkonnosti svojich auditov výkonnosti. Tím nezávislého rovnocenného posúdenia uverejní svoju správu v prvom štvrťroku 2014.

V reakcii na hospodársku a finančnú krízu EÚ v roku 2013 prijala jednotný mechanizmus dohľadu (JMD) nad bankami, ktorý vedie Európska centrálna banka (ECB), s cieľom posilniť hospodársku a menovú úniu. Pre Dvor audítorov to znamená rozšírenú úlohu pri zabezpečení zodpovednosti ECB za dohľad nad úverovými inštitúciami. Súčasťou tejto a ďalších reakcií EÚ na súčasnú finančnú krízu a krízu verejného dlhu je niekoľko nových legislatívnych opatrení, revízia systému dohľadu nad finančným sektorom a obrovské medzinárodné zásahy na podporu ovplyvnených krajín. V reakcii na tento nový vývoj v EÚ sa Dvor audítorov rozhodol vytvoriť špeciálny projektový tím s cieľom vytvoriť oddelenie na vykonávanie auditov v oblasti finančnej a hospodárskej správy EÚ.

Na oslavu svojho **35. výročia** Dvor audítorov zorganizoval dve podujatia, na ktorých sa zúčastnili jeho členovia, zamestnanci a hlavné zúčastnené strany, a takto zdôraznil svoju prípravu do budúcnosti. Prvým podujatím bola **konferencia za účasti vysokých predstaviteľov** o správe a povinnosti zodpovedať sa v EÚ, na ktorej sa prihovoril predseda Európskej rady Herman van Rompuy. Dvor audítorov taktiež oficiálne otvoril **novú budovu** vo svojom sídle v Luxemburgu. Na tejto slávnosti sa zúčastnil vtedajší premiér Luxemburska Jean-Claude Juncker. Nová budova bude podporovať tímového ducha tým, že všetci členovia a zamestnanci budú môcť pracovať na jednom mieste.

Hoci má Dvor audítorov sídlo v Luxemburgu, jeho audítorské tímy pracujú tam, kde dochádza k čerpaniu fondov EÚ, aby zhromaždili dôkazy potrebné na vypracovanie správ Dvora audítorov. Vo výročnej správe o činnosti za rok 2013 sa nachádza prehľad auditov a vypracovaných správ. Zdôrazňuje sa audit **podpory EÚ palestínskych orgánov,** ktorý vykonal Dvor audítorov. Je pestrým príkladom toho, čo musí Dvor audítorov uskutočniť na splnenie svojho poslania, a svedectvom odhodlania a odbornosti zamestnancov Dvora audítorov, na ktorých odborné skúsenosti a ťažkú prácu sa môže naša inštitúcia a občania, ktorým slúži, spoľahnúť.

Vítor Manuel da Silva Caldeira
predseda

Prehľad roku 2013

Naše činnosti

- **Výročné správy** o rozpočte EÚ a ERF za rozpočtový rok 2012 s jasnejšími a kvalitnejšími informáciami
- 50 **špecifických ročných správ** o rôznych agentúrach, decentralizovaných orgánoch a ostatných inštitúciách EÚ za rozpočtový rok 2012
- 19 **osobitných správ** o osobitných rozpočtových oblastiach alebo tematických oblastiach riadenia od podpory EÚ pre potravinárstvo po rozvojovú pomoc EÚ pre Strednú Áziu
- 6 **stanovísk a ďalších výstupov**, ktoré prispeli k reforme rozpočtu, napríklad k reforme rôznych fondov EÚ, nariadenia o rozpočtových pravidlách pre Európsky rozvojový fond, finančných pravidiel pre rozpočet EÚ, finančnej podpory európskych politických strán a politických nadácií
- Zorganizovanie **konferencie za účasti vysokých predstaviteľov** o správe a povinnosti zodpovedať sa v EÚ za prítomnosti predsedu Európskej rady Hermana van Rompuya

Naše riadenie

- Prvý rok od prijatia **novej stratégie na obdobie 2013 až 2017**, ktorou sa budú riadiť činnosti Dvora audítorov, s cieľom maximalizovať hodnotu príspevku našej inštitúcie k verejnej zodpovednosti EÚ
- Ďalší rozvoj **zamestnaneckej politiky**, zníženie pridelených pracovných miest a pokračujúci presun pracovných miest na hlavné audítorské úlohy vďaka zvýšeniu efektívnosti v administratíve naďalej posilňujú schopnosť Dvora audítorov plniť svoje poslanie
- Oficiálne otvorenie **budovy K3** a sústredenie všetkých zamestnancov na jedno miesto na podporu ešte efektívnejšej tímovej práce

Pohľad na budovu K3, súčasť sídla Dvora audítorov v Luxemburgu

Naše činnosti

Audítorské správy a stanoviská

Európsky dvor audítorov má tri hlavné výstupy:

- **výročné správy**, ktoré obsahujú najmä výsledky finančných auditov a auditov zhody týkajúcich sa rozpočtu Európskej únie a Európskych rozvojových fondov (ERF). Okrem toho sa samostatne uverejňujú špecifické ročné správy o agentúrach, decentralizovaných orgánoch a ostatných inštitúciách EÚ;
- **osobitné správy**, ktoré sa uverejňujú v priebehu roka, obsahujú výsledky vybraných auditov osobitných rozpočtových oblastí alebo tematických oblastí riadenia. Ide najmä o audity výkonnosti a vo všeobecnosti ich ukončenie trvá jeden rok;
- **stanoviská** k návrhom právnych predpisov s dosahom na finančné hospodárenie a **vyhlásenia a pozície** k ostatným záležitostiam z vlastnej iniciatívy Dvora audítorov.

Po veľmi intenzívnom roku 2012 Dvor audítorov opäť vypracoval vysoký počet špecifických ročných správ a osobitných správ aj v roku 2013. Vo výročných správach sa nachádza viac analytických informácií a prezentácia výsledkov sa zlepšila, čo umožňuje ľahšie porovnanie jednotlivých oblastí a období.

Počet správ a stanovísk	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Výročné správy o rozpočte EÚ a ERF	2	2	2	2	2	2
Špecifické ročné správy o agentúrach a decentralizovaných orgánoch EÚ	29	37	40	42	50	50
Osobitné správy	12	18	14	16	25	19
Stanoviská a ostatné výstupy	5	1	6	8	10	6
Spolu	**48**	**58**	**62**	**68**	**87**	**77**

Úplné znenie všetkých audítorských správ a stanovísk v 23 jazykoch EÚ je k dispozícii na internetovej strane Dvora audítorov (http://eca.europa.eu).

Audity v roku 2013

Hoci sa väčšina audítorskej práce vykonáva v priestoroch Dvora audítorov v Luxemburgu, audítori kontrolujú aj orgány členských štátov a ostatných príjemcov finančných prostriedkov EÚ (vrátane ústredí medzinárodných organizácií, napríklad OSN vo Švajčiarsku). Účelom týchto kontrol je získať **priame audítorské dôkazy**.

Audity sa zvyčajne vykonávajú v ústredných a miestnych **orgánoch**, ktoré sú zapojené do spracovania, riadenia a vyplácania finančných prostriedkov EÚ, a u **konečných príjemcov** týchto prostriedkov.

V rámci EÚ sa audity často vykonávajú v súčinnosti s najvyššími kontrolnými inštitúciami príslušných členských štátov. Audítorské tímy sa zväčša skladajú z dvoch až troch audítorov a dĺžka kontrol sa môže pohybovať od niekoľkých dní po dva týždne v závislosti od typu auditu a vzdialenosti krajiny.

Frekvencia a intenzita audítorskej práce v jednotlivých členských štátoch a prijímateľských krajinách závisí od typu auditu a výsledkov výberu vzorky. Počet a dĺžka auditov sa preto môže v jednotlivých krajinách odlišovať z roka na rok.

V roku 2013 strávili audítori Dvora audítorov pri kontrole na mieste 6 619 dní – 6 079 v členských štátoch a 540 mimo EÚ – a zhromažďovali dôkazy pre výročné, špecifické ročné a vybrané audítorské úlohy. Porovnateľný čas strávil Dvor audítorov aj pri kontrole inštitúcií a orgánov EÚ v Bruseli a Luxemburgu.

Audítori EÚ sa v motocyklovom konvoji presúvajú z jedného projektu na druhý.

Audítori EÚ strávili
6 619 dní
kontrolami na mieste

Počet dní strávených pri audite na mieste v roku 2013

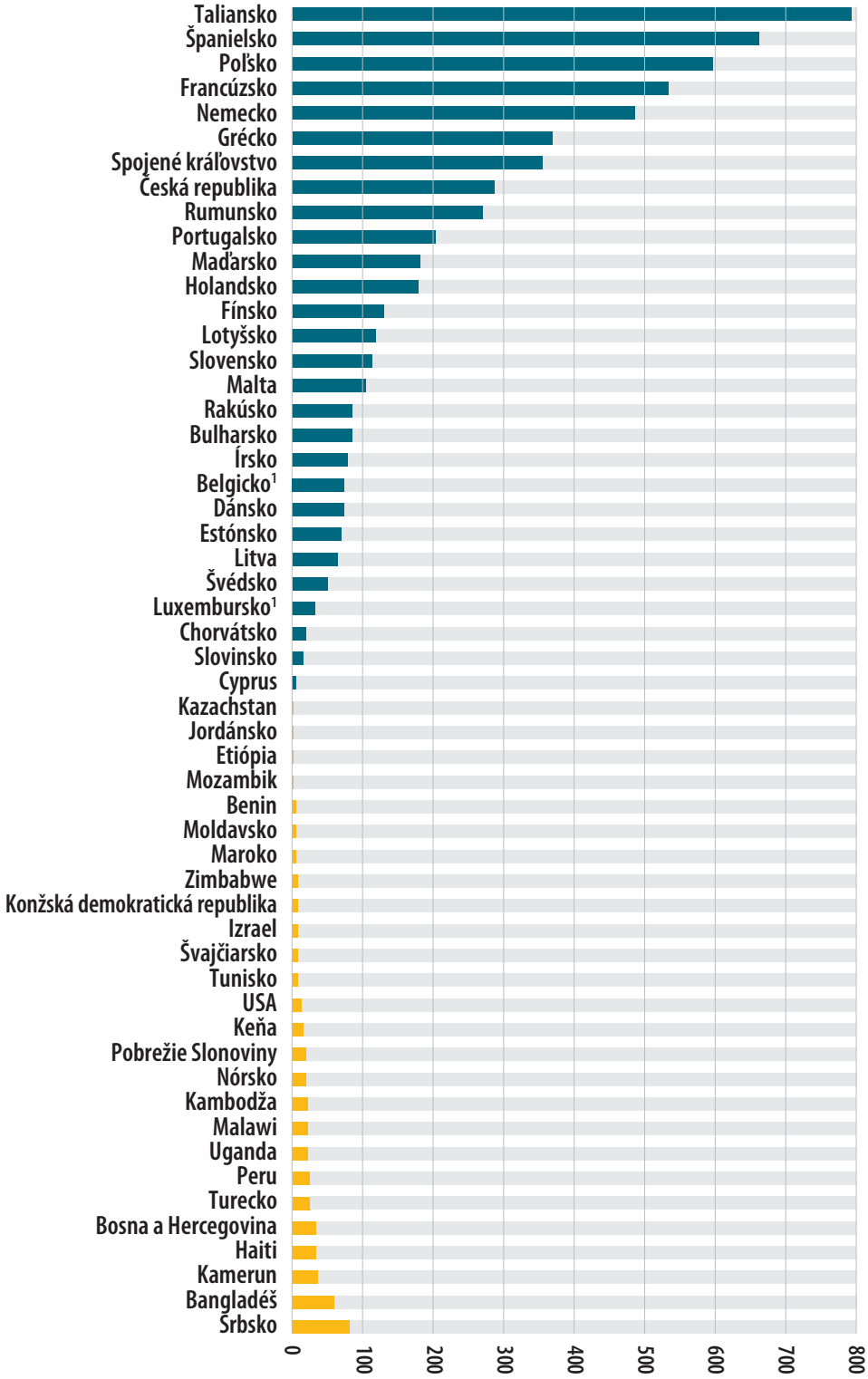

[1] Uvedený číselný údaj nezahŕňa audity mnohých inštitúcií, agentúr a ostatných orgánov EÚ v ich ústredí v Bruseli a Luxemburgu.

Výročná správa o plnení rozpočtu EÚ za rok 2012

V roku 2013 sa značná časť práce Dvora audítorov na finančných auditoch a auditoch zhody týkala plnenia rozpočtu EÚ na rok 2012. Výsledná **výročná správa za rok 2012** bola uverejnená 5. novembra 2013.

Cieľom výročnej správy je predložiť zistenia a závery, ktoré Európskemu parlamentu, Rade a občanom pomôžu posúdiť kvalitu finančného hospodárenia EÚ a sformulovať užitočné odporúčania na zlepšenie. Hlavnú časť výročnej správy za rok 2012 tvorilo 19. výročné vyhlásenia o vierohodnosti (alebo „DAS“) týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky EÚ a správnosti príslušných transakcií.

Vo výročnej správe za rok 2012 bol prístup k výberu vzoriek transakcií **aktualizovaný** tak, aby sa všetky transakcie preskúmali na rovnakom základe vo všetkých výdavkových oblastiach – v čase, keď Komisia výdavky schválila a zaznamenala. Očakáva sa, že to povedie **z roka na rok k stabilnejším** kontrolovaným súborom tým, že sa vylúčia účinky fluktuácie úrovne zálohových platieb. Táto štandardizácia prístupu Dvora audítorov k výberu vzoriek mala dosah 0,3 percentuálneho bodu na odhadovanú chybovosť v rozpočte na rok 2012 ako celku.

Audítor EÚ kontroluje systém zavlažovania na farme.

Hlavné body výročnej správy za rok 2012

- **Konsolidovaná účtovná závierka EÚ vyjadruje verne** zo všetkých významných hľadísk **finančnú situáciu Únie**, ako aj výsledky jej transakcií, jej toky hotovosti a zmeny čistých aktív k 31. decembru 2012.
- Odhadovaná **chybovosť výdavkov z rozpočtu EÚ ako celku sa opäť zvýšila z 3,9 % na 4,8 %**. Po poklese v predchádzajúcich troch rokoch **od roku 2009 odhadovaná chybovosť rastie každý rok**.
- *Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie* **zostáva skupinou politík najviac náchylnou na chyby** s odhadovanou chybovosťou 7,9 %, po nej nasleduje *regionálna politika, energetika a doprava* s odhadovanou chybovosťou 6,8 %.
- **Nárast odhadovanej chybovosti bol najväčší vo výdavkovej oblasti** *zamestnanosť a sociálne veci, poľnohospodárstvo: podpora trhu a priama podpora* a *regionálna politika, energetika a doprava*.
- Vo väčšine transakcií ovplyvnených chybami v oblastiach zdieľaného hospodárenia (napr. *poľnohospodárstvo a súdržnosť*) **orgány členských štátov mali k dispozícii dostatočné informácie** na to, aby chyby odhalili a opravili.
- Výrazný rozdiel medzi rozpočtovými prostriedkami na záväzky a platby spojený s veľkým, nedostatočným čerpaním na začiatku súčasného programového obdobia spôsobil kumuláciu nevyužitých záväzkov v ekvivalente 2 rokov a 3 mesiacov (217 mld. EUR na konci roka 2012). To vedie k **tlaku na rozpočet na platby**. S cieľom vyriešiť túto situáciu je zásadne dôležité, aby Komisia plánovala svoje požiadavky na platby v strednodobom a dlhodobom horizonte.
- Pre mnohé oblasti rozpočtu EÚ je legislatívny rámec zložitý a **zameranie na výkonnosť** je nedostatočné. Návrhy v oblasti poľnohospodárstva a súdržnosti v programovom období 2014 – 2020 zostávajú vo svojom základe založené na vstupoch (zamerané na výdavky), a teda orientované skôr na súlad s pravidlami než na výkonnosť.

4,8 %
odhadovaná chybovosť v rozpočte EÚ

Výročná správa o Európskych rozvojových fondoch za rok 2012

Európske rozvojové fondy (ERF) financujú členské štáty EÚ, sú však riadené mimo rámca všeobecného rozpočtu EÚ a vzťahujú sa na ne osobitné nariadenia o finančných pravidlách. Európska komisia zodpovedá za finančné plnenie operácií financovaných zo zdrojov ERF.

ERF sú hlavným nástrojom poskytovania pomoci Európskej únie na rozvojovú spoluprácu africkým, karibským a tichomorským (AKT) štátom a zámorským krajinám a územiam (ZKÚ) na základe dohody z Cotonou v roku 2000. Výdavky sa zameriavajú na cieľ zmierniť a eventuálne odstrániť chudobu, čo je v súlade s cieľmi trvalo udržateľného rozvoja a postupného začlenenia štátov AKT a ZKÚ do svetového hospodárstva. Je založená na troch vzájomne sa dopĺňajúcich pilieroch rozvojovej spolupráce, hospodárskej a obchodnej spolupráce a politického rozmeru.

Výročná správa Dvora audítorov o ERF za rok 2012 bola uverejnená 5. novembra 2013 spolu s výročnou správou o rozpočte EÚ. Jej súčasťou bolo 19. vyhlásenie o vierohodnosti ERF.

Dvor audítorov zistil, že účtovná závierka za rok 2012 vyjadruje verne finančnú situáciu ERF a výsledky ich transakcií a toku hotovosti. Dvor audítorov odhadol najpravdepodobnejšiu chybovosť vo výdavkových transakciách ERF za rozpočtový rok 2012 na 3,0 %. Ide o pokles z 5,1 % za rok 2011.

Špecifické ročné správy o agentúrach, decentralizovaných orgánoch a ostatných inštitúciách EÚ za rok 2012

V roku 2013 Dvor audítorov uverejnil 50 špecifických ročných správ za rozpočtový rok 2012 týkajúcich sa agentúr, decentralizovaných orgánov (napríklad spoločných podnikov) a iných inštitúcií EÚ. Sú k dispozícii na internetovej stránke Dvora audítorov (http://eca.europa.eu). V nadväznosti na žiadosť Rady Dvor audítorov vypracoval dve zhrnutia – jedno o ročných auditoch európskych agentúr a ostatných orgánov za rok 2012 a druhé o európskych spoločných podnikoch v oblasti výskumu. Tieto dva súhrnné dokumenty, ktoré uľahčujú analýzu a porovnanie, boli predložené predsedovi Európskeho parlamentu, Výboru pre kontrolu rozpočtu a Rade pre všeobecné záležitosti.

Agentúry a decentralizované orgány EÚ boli zriadené na základe právnych predpisov EÚ na účely vykonávania špecifických úloh. Každá agentúra má vlastný mandát, správnu radu, riaditeľa a rozpočet. Agentúry majú sídla po celej Európe a sú činné v rôznych oblastiach, napr. bezpečnosť, ochrana, zdravie, výskum, financie, migrácia a doprava. Hoci je finančné riziko týkajúce sa agentúr a spoločných podnikov pomerne nízke v porovnaní s celkovým rozpočtom EÚ, riziko poškodenia dobrej povesti Únie je vysoké: agentúry sú dobre viditeľné v členských štátoch a majú značný vplyv na politiku, rozhodovanie a plnenie programu v oblastiach, ktoré sú životne dôležité pre občanov Európskej únie.

50
špecifických ročných správ za rok 2012

Všetkých 40 agentúr a ostatných orgánov dostalo výrok bez výhrad k spoľahlivosti účtovnej závierky za rok 2012. Príslušné transakcie boli zákonné a správne zo všetkých významných hľadísk vo všetkých agentúrach a orgánoch s výnimkou dvoch. Dvor audítorov vydal výrok s výhradou pre EIT (Európsky inovačný a technologický inštitút) a odmietol vydať výrok pre FRONTEX (Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach).

Všetkých sedem spoločných podnikov vypracovalo spoľahlivé účtovné závierky za rok 2012, ale k trom Dvor audítorov vyjadril výrok s výhradou k zákonnosti a správnosti príslušných transakcií: ENIAC (Nanoelektronika), ARTEMIS (Vstavané počítačové systémy) a IMI (Iniciatívy pre inovačné lieky).

Európska environmentálna agentúra, Kodaň, Dánsko

Osobitné správy v roku 2013

Okrem výročných správ a špecifických ročných správ Dvor audítorov uverejňuje v priebehu roka **osobitné správy**, ktoré pokrývajú audity výkonnosti a audity zhody konkrétnych rozpočtových oblastí alebo vybraných tematických oblastí riadenia. Dvor audítorov vyberá a navrhuje audítorské úlohy tak, aby čo najviac zvýšil ich dosah, a tým čo najlepšie využil zdroje. Vybrané audity sú zásadne dôležité a zložité úlohy a vo všeobecnosti vyžadujú viac než jeden rok na dokončenie (cieľ je 18 mesiacov).

Pri výbere tém Dvor audítorov zvažuje:

- **riziká** pre výkonnosť alebo zhodu v danej oblasti príjmov alebo výdavkov;
- **výšku** príslušných príjmov alebo výdavkov;
- **čas**, ktorý uplynul od predchádzajúceho auditu,
- ďalší **vývoj** regulačného rámca,
- politický a verejný **záujem**.

19
osobitných správ prijatých v roku 2013

Hlavné kroky vybraných auditov výkonnosti a auditov zhody

Predbežná štúdia	Jej cieľom je určiť užitočnosť a realizovateľnosť navrhovaného auditu.
Plánovanie auditu	Stanoví sa rozsah, ciele, prístup, metodika a harmonogram auditu.
Práca v teréne	Multidisciplinárne tímy zhromažďujú dôkazy na mieste v ústredí Komisie a v členských a prijímateľských štátoch.
Analýza zistení	Potvrdenie faktov s kontrolovaným subjektom a využitie dôkazov na vyvodenie záverov o cieľoch auditu.
Vypracovanie správy	Jasná, štrukturovaná prezentácia hlavných zistení a záverov. Príprava odporúčaní.
Námietkové konanie	Prerokovanie správy s kontrolovaným subjektom.
Prijatie	Prijatie správy.
Uverejnenie	Uverejnenie osobitnej správy v 23 úradných jazykoch s odpoveďami kontrolovaného subjektu.

Stručné zhrnutie 19 osobitných správ, ktoré Dvor audítorov prijal v roku 2013, je uvedené na nasledujúcich stranách podľa príslušného okruhu finančného rámca – viacročného rozpočtu EÚ.

Úplné znenie všetkých osobitných správ je k dispozícii na internetovej strane Dvora audítorov (http://eca.europa.eu) a prostredníctvom internetovej stránky EU bookshop v 22 jazykoch EÚ (23 v prípade správ prijatých po vstupe Chorvátska).

Udržateľný rast

Udržateľný rast je zameraný na rast a pracovné miesta a patria sem tieto dve oblasti:

Konkurencieschopnosť zahŕňa financovanie výskumu a technologického rozvoja, prepájanie Európy prostredníctvom sietí EÚ, vzdelávanie a odbornú prípravu, podporovanie konkurencieschopnosti na plne integrovanom jednotnom trhu, program sociálnej politiky, ako aj vyraďovanie jadrových zariadení. Výdavky EÚ vyčlenené na konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť na roky 2007 – 2013 dosiahli 89,4 mld. EUR alebo 9,2 % celkového rozpočtu EÚ, pričom takmer dve tretiny sú vyčlenené na výskum a vývoj.

Súdržnosť pre rast a zamestnanosť sa týka najmä politiky súdržnosti, ktorá sa realizuje prostredníctvom fondov pokrývajúcich vymedzené oblasti činností, a to Európskeho sociálneho fondu (ESF), Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR) a Kohézneho fondu (KF). Finančné prostriedky sa vynakladajú v rámci zdieľaného hospodárenia Komisie a členských štátov EÚ. Výdavky EÚ plánované na politiku súdržnosti na roky 2007 – 2013 dosiahli 348,4 mld. EUR, teda 35,7 % celkového rozpočtu EÚ.

V roku 2013 Dvor audítorov prijal tieto osobitné správy týkajúce sa tejto oblasti.

- **Implementácia siedmeho rámcového programu pre výskum** (č. 2/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či Komisia zabezpečila efektívnu implementáciu 7. RP. Audit sa týkal pravidiel účasti, procesov Komisie a zriadenia dvoch nových nástrojov a zistenia z neho budú pravdepodobne užitočné nielen pre zostávajúce obdobie 7. RP, ale aj pre operačné usporiadanie nasledujúceho rámcového programu v oblasti výskumu – Horizont 2020. Dvor audítorov dospel k záveru, že Komisia zaviedla niekoľko zjednodušení pravidiel účasti na 7. RP a v niektorých prípadoch dokázala zosúladiť ustanovenia o 7. RP s postupmi príjemcov, v budúcnosti však bude potrebné vykonať viac. Riadenie 7. RP Komisiou je silné v troch oblastiach – koncepcia procesu, činnosti na zlepšenie a informácie o riadení, menej však už pokiaľ ide o nástroje a zdroje.

Čas potrebný na udelenie grantov sa skrátil, no až v roku 2012 sa skrátil na deväť mesiacov. Pri audite sa vyzdvihli osvedčené postupy, ako ďalej skracovať čas potrebný na udelenie grantu. Kontroly kvality týkajúce sa výberu a následných opatrení k projektom fungujú dobre. Model finančnej kontroly 7. RP však v dostatočnej miere nezohľadňuje riziko chýb. To znamená, že príjemcovia 7. RP, pri ktorých je riziko nízke, sú podrobení nadmernému počtu kontrol.

7. RP je jedným z kľúčových nástrojov EÚ na financovanie výskumu. Jeho cieľom je posilniť konkurencieschopnosť priemyslu a splniť potreby ostatných politík EÚ súvisiace s výskumom. Vzťahuje sa na obdobie 2007 – 2013 a jeho celkový rozpočet dosahuje vyše 50 mld. EUR. Veľkú väčšinu rozpočtu vynakladá Komisia alebo jej výkonné agentúry vo forme grantov.

- **Boli programy Marco Polo účinné v presune dopravy z ciest?** (č. 3/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či Komisia naplánovala programy, riadila ich a dohliadala nad nimi takým spôsobom, aby čo najviac zvýšila ich účinnosť, a či boli financované projekty účinné. Audítorská práca sa zamerala najmä na programovú úroveň analýzou hodnotení dosahu, hodnotení a výsledkov prieskumov, hodnotení projektových návrhov, administratívnou kontrolou monitorovania podpísaných dohôd o grante a prieskumom medzi členmi výboru programu Marco Polo (MP) o vnútroštátnych systémoch podpory. Počas auditu sa zistilo, že nebol predložený dostatočný počet relevantných projektových návrhov, pretože situácia na trhu a pravidlá programu odrádzali prevádzkovateľov od využívania tohto systému. Udržateľnosť polovice kontrolovaných projektov bola obmedzená. Jedným z hlavných zistení tohto auditu boli vážne náznaky „mŕtvej váhy“ – projekty by pokračovali aj bez financovania EÚ.

  Od roku 2003 sa v rámci programov Marco Polo I a II financujú projekty dopravných služieb, ktorými sa presúva nákladná doprava z cestnej dopravy na železničnú, vnútrozemskú vodnú dopravu a krátku námornú plavbu. Tieto programy sú súčasťou cieľa politiky EÚ v oblasti dopravy vyvinúť alternatívy k riešeniu prepravy nákladu len cestnou dopravou. Týmto všeobecne uznávaným cieľom sa má znížiť medzinárodná cestná nákladná doprava, a tým zlepšiť environmentálne vlastnosti nákladnej dopravy, znížiť cestné dopravné zápchy a zvýšiť bezpečnosť na cestách.

Program Marco Polo podporuje využívanie krátkej námornej plavby.

- **Vynakladajú sa finančné prostriedky EÚ v rámci politiky súdržnosti na cesty dobre?** (č. 5/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či projekty cestnej infraštruktúry spolufinancované z fondov politiky súdržnosti EÚ dosiahli svoje ciele pri primeraných nákladoch. Audit sa zameral na 24 spolufinancovaných projektov ciest v Nemecku, Grécku, Poľsku a Španielsku, ktorých celková hodnota prevýšila 3 mld. EUR. Tieto štyri členské štáty mali najvyšší podiel vyčlenených finančných prostriedkov z politiky súdržnosti na cesty v období 2000 – 2013, ktorý predstavoval približne 62 % celkového spolufinancovania ciest zo strany EÚ. Audit sa týkal diaľnic (10 projektov), rýchlostných ciest (10 projektov) a bežných dvojpruhových hlavných ciest (štyri projekty). Počas auditu sa zistilo, že všetky kontrolované projekty zvýšili kapacitu, kvalitu cestných sietí a viedli k úspore času na cestovaní a zlepšeniu bezpečnosti na cestách. Avšak ciele ekonomického rozvoja neboli merateľné a nie sú dostupné žiadne informácie o dosahu projektov na miestnu alebo štátnu ekonomiku. Skutočná ekonomická životaschopnosť vypočítaná pomerom prínosov a nákladov na základe skutočných nákladov a využívania bola výrazne nižšia pri polovici projektov v porovnaní s predpokladmi vo fáze plánovania, kde boli náklady výrazne nižšie a/alebo premávka väčšia. Audítori zistili, že z dôvodu príliš optimistických prognóz premávky boli priemerné náklady na 1 km kontrolovaných projektov ciest vo vzťahu k ročnému objemu premávky štyrikrát vyššie v Španielsku ako v Nemecku, pričom Poľsko a Grécko boli v strede medzi týmito dvomi extrémami. Typ zvolených ciest sa často nehodil najlepšie pre premávku na danej ceste; uprednostňovali sa diaľnice aj tam, kde by rýchlostné cesty, ktoré sú o 43 % lacnejšie, mohli vyriešiť potreby premávky. Dvor audítorov odporučil, aby členské štáty zabezpečili medzinárodnú súťaž na stavebných projektoch a zamerali svoje systémy verejného obstarávania na dodanie najlacnejších ponúk.

  V období rokov 2000 až 2013 EÚ vyčlenila približne 65 mld. EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézneho fondu na spolufinancovanie výstavby a obnovy ciest.

- **Priniesol Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii pridanú hodnotu EÚ v podobe opätovného začlenenia prepustených pracovníkov?** (č. 7/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či bol príspevok EGF na umožnenie čo najskoršieho návratu prepustených zamestnancov na trh práce účinný. Audítori zistili, že najoprávnenejším pracovníkom bola ponúknutá personalizovaná a dobre koordinovaná pomoc. Všetky kontrolované prípady však zahŕňali opatrenia, v rámci ktorých by členské štáty vyplatili podporu v každom prípade. Podpora príjmov predstavovala 33 % preplatených nákladov vo všetkých preskúmaných prípadoch. Na zmeranie účinnosti finančných prostriedkov na opätovné začlenenie pracujúcich do zamestnania okrem toho nie sú k dispozícii žiadne dostatočné údaje.

  EGF bol navrhnutý na riešenie krátkodobých a núdzových situácií ad hoc. V rámci podpory sa poskytuje odborná príprava, pomoc zameraná na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti, odborné vedenie a presun na iné pracovisko. Z fondu sa spolufinancujú opatrenia v pomere 50 % alebo 65 %, pričom zostatok poskytuje príslušný členský štát. Od marca 2007 do decembra 2012 sa z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii vyplatilo pracovníkom, ktorí boli masovo prepustení pre štrukturálne zmeny v spôsoboch svetového obchodovania, vyše 600 mil. EUR.

Z EGF sa podporujú pracovníci, ktorí stratili zamestnanie.

- **Hodnotenie „jednotného auditu“ a spoliehanie sa Komisie na prácu vnútroštátnych kontrolných orgánov v oblasti súdržnosti** (č. 16/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, do akej miery sa Komisia môže spoľahnúť v oblasti regionálnej politiky na prácu vnútroštátnych kontrolných orgánov pri získavaní záruky, a hodnotilo sa zavádzanie modelu „jednotného auditu“ Komisiou do konca roka 2012. Dvor audítorov konkrétne preskúmal, či Komisia náležite využívala informácie, ktoré jej poskytovali vnútroštátne kontrolné orgány, a či zabezpečila jednotný audítorský prístup prostredníctvom usmernení a podpory kontrolných orgánov. Audítori EÚ taktiež skúmali náklady na opatrenia týkajúce sa posilnenia auditu zavedené v programovom období 2007 – 2013.

  Cieľom „jednotného auditu“ je zamedziť duplikácii kontrolnej činnosti a znížiť celkové náklady na kontroly a audítorské činnosti na úrovni členských štátov a Komisie. Jeho cieľom je taktiež znížiť administratívnu záťaž kontrolovaných subjektov. Dvor audítorov odhaduje, že náklady členských štátov na kontrolu regionálnej politiky EÚ dosiahli v programovom období 2007 – 2013 približne 860 mil. EUR. To predstavuje približne 0,2 % celkového rozpočtu na regionálnu politiku.

Ochrana a riadenie prírodných zdrojov

EÚ má rozsiahlu politickú zodpovednosť v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, rybného hospodárstva a životného prostredia. Výdavky EÚ plánované na politiku súdržnosti na roky 2007 – 2013 dosiahli 413,1 mld. EUR, teda 42,3 % celkového rozpočtu EÚ.

Tri štvrtiny výdavkov predstavujú priame platby poľnohospodárom a podpora poľnohospodárskych trhov prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) – „prvého piliera" spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP). Ďalšia pätina výdavkov ide na podporu rozvoja vidieka, ktorá sa financuje z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), „druhého piliera" SPP. Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka patria pod zdieľané hospodárenie Komisie a členských štátov.

V roku 2013 Dvor audítorov prijal tieto osobitné správy týkajúce sa tejto oblasti.

- **Je podpora EÚ pre potravinársky priemysel účinná a efektívna z hľadiska pridávania hodnoty poľnohospodárskym výrobkom?** (č. 1/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či bolo opatrenie navrhnuté a vykonané tak, aby sa zabezpečilo efektívne financovanie projektov, ktoré majú jasne identifikované potreby, a či bolo opatrenie monitorované a vyhodnotené tak, aby sa preukázali jeho výsledky. Dvor audítorov zistil, že projekty vo väčšine prípadov zlepšili finančnú výkonnosť príslušných spoločností a mnohé kontrolované projekty môžu dosiahnuť určitú pridanú hodnotu. Túto hodnotu však nebolo možné pripísať návrhu opatrenia alebo vybraným postupom používaným v členských štátoch. Chýbali dôkazy na preukázanie toho, že spoločnosti, ktorým bola poskytnutá pomoc, potrebovali dotáciu, alebo nebolo jasné, ktoré konkrétne ciele politiky sa mali pomocou dotácie dosiahnuť. Dvor audítorov dospel k záveru, že podpora nie je systematicky zameraná na projekty, ktoré účinne a efektívne pridávajú hodnotu poľnohospodárskym výrobkom.

  V spoločnej poľnohospodárskej politike sa granty v rámci politiky rozvoja vidieka EÚ poskytujú podnikom, ktoré spracúvajú alebo predávajú poľnohospodárske výrobky, prostredníctvom opatrenia s názvom „Pridávanie hodnoty poľnohospodárskym a lesníckym výrobkom", ktorého cieľom je zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

  V rozpočte EÚ bola na obdobie 2007 – 2013 vyčlenená suma podpory vo výške 5,6 mld. EUR. Financovanie je doplnené vnútroštátnymi výdavkami, čo predstavuje celkové verejné financovanie vo výške 9 mld. EUR.

- **Dosiahli členské štáty a Komisia prostredníctvom opatrení na diverzifikáciu vidieckeho hospodárstva efektívny pomer medzi kvalitou a nákladmi?** (č. 6/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či sa tieto opatrenia navrhli a realizovali tak, aby účinne prispeli k rastu a zamestnanosti a či sa na financovanie vybrali najúčinnejšie a najefektívnejšie projekty. Dvor audítorov taktiež preskúmal, či sa prostredníctvom dostupných informácií o monitorovaní a hodnotení poskytli spoľahlivé, úplné a včasné informácie o výsledkoch opatrení. Auditom sa zistilo, že celkovo Komisia a členské štáty dosiahli prostredníctvom opatrení na diverzifikáciu vidieckeho hospodárstva efektívny pomer medzi kvalitou a nákladmi len v obmedzenom rozsahu, keďže pomoc sa systematicky nenasmerovala k projektom, prostredníctvom ktorých by sa najpravdepodobnejšie dosiahol účel opatrení.

  Cieľom výdavkov EÚ v rámci rozvoja vidieka na diverzifikáciu vidieckeho hospodárstva je riešiť problémy zistené vo vidieckych oblastiach, ako napríklad vyľudňovanie vidieka, nedostatok hospodárskych príležitostí a nezamestnanosť. Finančné prostriedky sa poskytujú ľuďom a vidieckym podnikom na projekty s cieľom podporiť rast, zamestnanosť a udržateľný rozvoj. Plánované výdavky EÚ na tieto opatrenia na obdobie 2007 – 2013 predstavovali 5 mld. EUR.

- **Podpora na zvýšenie hospodárskej hodnoty lesov z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka** (č. 8/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či sa podpora v oblasti rozvoja vidieka zameraná na zvýšenie hospodárskej hodnoty lesov riadi efektívne a účinne. Audit sa týkal Komisie a vybraných členských štátov (Španielsko (Galícia), Taliansko (Toskánsko), Maďarsko, Rakúsko a Slovinsko), ktoré predstavujú viac ako 50 % celkových deklarovaných výdavkov. Pri audite sa zistili nedostatky v koncepcii opatrenia, čo výrazne bráni jeho úspešnej realizácii: na úrovni Komisie nebol uskutočnený osobitný rozbor situácie v lesníckom odvetví v EÚ na účely odôvodnenia navrhovanej konkrétnej finančnej podpory na zvýšenie hospodárskej hodnoty lesov súkromných vlastníkov alebo obcí. Okrem toho v ustanoveniach právnych predpisov neboli vymedzené hlavné prvky opatrenia, najmä význam „hospodárskej hodnoty lesov“ a čo je „lesnícky podnik“. Členské štáty stanovili veľmi rozdielne veľkosti lesníckych podnikov, pri ktorých prekročení sa vyžadoval plán lesného hospodárstva.

Dvor audítorov zistil, že len niekoľko kontrolovaných projektov zvýšilo hospodársku hodnotu lesov, buď zlepšením hodnoty pôdy (vytvorenie lesných chodníkov a ciest) alebo hodnoty porastov (pestovateľské činnosti ako prerezávanie a prerieďovanie).

Celkové výdavky na tieto opatrenia na obdobie 2007 – 2013 predstavovali 535 mld. EUR.

Lesy a zalesnené plochy tvoria 40 % celkovej plochy v EÚ.

- **Spoločná poľnohospodárska politika: Je osobitná podpora, ktorá sa poskytuje podľa článku 68 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009, dobre navrhnutá a zavedená?** (č. 10/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či zavedenie podpory stanovené v článku 68 a spôsob jej vykonávania v rokoch 2010 a 2011 (systéme riadenia a kontroly) bol konzistentný so spoločnou poľnohospodárskou politikou (SPP), potrebný, relevantný a zabezpečený uspokojivým systémom kontroly. Z auditu vyplynulo, že rámec zavedený s cieľom zabezpečiť, že uvedená podpora sa bude poskytovať iba v jasne stanovených prípadoch, je nedostatočný. Komisia mala len malú kontrolu nad odôvodneniami takých prípadov a členské štáty mali do značnej miery možnosť vlastného uváženia, pokiaľ ide o vykonávanie príslušných platieb. Vo väčšine prípadov Komisia nemohla prijať žiadne právne záväzné opatrenie a jedinou povinnosťou členských štátov bolo oznámiť Komisii prijaté rozhodnutia. V dôsledku toho sa článok 68 neuplatňoval vždy úplne v súlade so SPP, pričom nebol k dispozícii dostatok dôkazov o tom, že opatrenia zavedené podľa článku 68 sú vždy nevyhnutné alebo relevantné z hľadiska potreby, účinnosti a výšky sprístupnenej pomoci. Pri audite sa taktiež zistilo, že vykonávanie opatrení na poskytovanie podpory podľa článku 68 ovplyvňovali rozličné nedostatky, ako sú napríklad nedostatky v administratívnych a kontrolných systémoch, ktoré boli vytvorené s cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie existujúcich opatrení. Týkalo sa to takisto systémov riadenia, administratívnych kontrol a kontrol na mieste, kde sa nedostatky niekedy zaznamenali napriek riadiacej a kontrolnej záťaži, ktorá je už teraz veľká.

  Keď sa v roku 2003 zaviedol režim jednotnej platby, členské štáty si mohli ponechať až 10 % svojich vnútroštátnych stropov spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) na vyplácanie osobitnej podpory a najmä na pokračovanie vo vykonávaní niektorých opatrení na podporu poľnohospodárov spojených s výrobou. Táto osobitná podpora sa rozšírila prostredníctvom článku 68 nariadenia (ES) č. 73/2009, čo spôsobilo zvýšenie počtu cieľov alebo opatrení, na ktoré sa mohla poskytovať pomoc. Celkový rozpočet na obdobie 2010 – 2013 bol 6,4 mld. EUR.

- **Môžu Komisia a členské štáty preukázať, že rozpočtové prostriedky EÚ vyčlenené na politiku rozvoja vidieka sa riadne vynakladajú?** (č. 12/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či existujú jasné vyjadrenia o tom, čo sa má dosiahnuť prostredníctvom výdavkov na rozvoj vidieka, a či sú dostupné spoľahlivé informácie o tom, čo sa dosiahlo prostredníctvom výdavkov a nakoľko to bolo účinné. Kľúčovým prvkom tohto preskúmania je systém monitorovania a hodnotenia, známy tiež ako Spoločný rámec pre monitorovanie a hodnotenie. Z auditu vyplynulo, že Komisia a členské štáty nedostatočne preukázali, čo sa dosiahlo v súvislosti s cieľmi politiky rozvoja vidieka, pričom chýba záruka, že rozpočet EÚ na rozvoj vidieka bol riadne vynaložený.

  EÚ vyčlenila takmer 100 mld. EUR na dosiahnutie cieľov v oblasti rozvoja vidieka vo rozpočtovom období 2007 – 2013. Členské štáty takisto vyčlenili 58 mld. EUR z vnútroštátnych zdrojov na spolufinancovanie programov rozvoja vidieka (PRV). Členské štáty vypracúvajú PRV. Po tom, čo tieto programy schváli Komisia, členské štáty ich vykonávajú.

- **Bola zložka environmentálna politika programu LIFE účinná?** (č. 15/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či koncepcia a realizácia zložky environmentálna politika prispeli k účinnosti tohto programu. V rámci kontroly projektov financovaných v rokoch 2005 až 2010 audítori EÚ navštívili príslušné oddelenia Komisie a päť členských štátov spomedzi najväčších príjemcov programu LIFE (Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko a Spojené kráľovstvo), ktoré predstavujú 55 % rozpočtu programu LIFE a 15 % jeho projektov. Dvor audítorov zistil, že zložka LIFE – environmentálna politika z celkového hľadiska nefungovala účinne, pretože nebola dostatočne dobre navrhnutá a realizovaná.

  Súčasný program LIFE má priemerný ročný rozpočet určený na financovanie projektov 239 mil. EUR, čo predstavuje menej než 1,5 % celkových odhadovaných výdavkov EÚ na životné prostredie. Ide o skromný rozpočet na ambiciózny cieľ: prispievať k tvorbe, aktualizácii a vykonávaniu environmentálnej politiky a právnych predpisov EÚ. Takmer 50 % tohto rozpočtu alebo 120 mil. EUR je vyčlenených na zložku LIFE - environmentálna politika. Zo zvyšnej polovice sa financujú ďalšie dve zložky – LIFE Príroda a LIFE Informácie.

- **Spoľahlivosť výsledkov kontrol výdavkov na poľnohospodárstvo vykonávaných členskými štátmi** (č. 18/2013) – v tejto správe sa posudzovala spoľahlivosť štatistických správ členských štátov o výsledkoch ich administratívnych kontrol a kontrol na mieste. Členské štáty vykonávajú administratívne kontroly žiadostí o pomoc s cieľom overiť ich oprávnenosť. Taktiež vykonávajú kontroly na mieste zo vzorky žiadateľov. Zistené chyby vedú k zníženiu výšky pomoci požadovanej žiadateľom. Členské štáty každoročne predkladajú Komisii výsledky týchto kontrol a na ich základe Komisia vypočítava mieru zostatkových chýb, ktorá je odhadom nezrovnalostí v platbách po vykonaní všetkých kontrol. Do rozsahu auditu bola začlenená aj štatistická platnosť miery zostatkových chýb. Tento a predchádzajúce audity Dvora audítorov, ako aj vlastné audity Komisie poukazujú na to, že systémy zavedené pre administratívne kontroly a kontroly na mieste sú len čiastočne účinné, čím sa významne znižuje spoľahlivosť informácií, ktoré členské štáty poskytujú Komisii.

  Komisia zdieľa zodpovednosť za vykonávanie SPP s členskými štátmi. Výdavky na poľnohospodárstvo teda spravujú a vyplácajú štátne alebo regionálne platobné agentúry, ktoré predkladajú správy Komisii. Nezávislé certifikačné orgány menované členskými štátmi potvrdzujú Komisii ročné účtovné závierky platobných agentúr a kvalitu systémov kontroly, ktoré tieto agentúry zaviedli.

EÚ ako svetový aktér

Činnosti EÚ v oblasti vonkajších vzťahov sa zameriavajú na rozšírenie, zabezpečenie stability, bezpečnosti a prosperity v susedstve; aktívnu prácu na podpore udržateľného rozvoja na medzinárodnej úrovni, a presadzovanie globálneho politického riadenia a zabezpečenie strategickej a civilnej bezpečnosti.

Na obdobie 2007 – 2013 EÚ vyčlenila 55,9 mld. EUR na výdavky na tieto ciele, čo predstavuje 5,7 % celkového rozpočtu. Väčšinu výdavkov riadi priamo Komisia buď zo svojho ústredia alebo prostredníctvom delegácií. Časť pomoci sa riadi spoločne s medzinárodnými organizáciami.

V roku 2013 Dvor audítorov prijal tieto osobitné správy týkajúce sa tejto oblasti.

- **Spolupráca EÚ s Egyptom v oblasti správy vecí verejných** (č. 4/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či Európska komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) účinne riadili podporu EÚ tak, aby v Egypte zlepšili správu vecí verejných pred povstaním v roku 2011 a po ňom. Komisia a ESVČ celkovo neboli schopné účinne riadiť podporu EÚ na zlepšenie správy vecí verejných v Egypte. Hoci sa pred povstaním Komisii podarilo zaradiť do akčného plánu reforiem medzi EÚ a Egyptom v rámci ESP veľký počet otázok z oblasti ľudských práv a demokracie, nepodarilo sa jej dosiahnuť pokrok. Napriek značnému objemu finančnej podpory poskytovanej prostredníctvom rozpočtovej podpory nebol tento nástroj účinný pri podpore hospodárenia s verejnými financiami. Nedostatočná transparentnosť rozpočtu, neúčinný audit a zakorenená korupcia sú hlavné nedostatky v Egypte, ktoré je stále potrebné riešiť. Po povstaní sa právam žien a menšín sa nevenovala dostatočná pozornosť v následnom preskúmaní.

  EÚ v období 2007 – 2013 pridelila Egyptu pomoc vo výške zhruba 1 mld. EUR. Keďže vyše polovica tejto sumy bola prerozdelená cez štátnu pokladnicu Egypta prostredníctvom mechanizmu pomoci známom ako rozpočtová podpora, vo veľkej miere sa spoliehala na hospodárenie krajiny s verejnými financiami.

- **Priama finančná podpora Európskej únie pre palestínsku samosprávu** (č. 14/2013) (Pozri časť „Zamerané na audit výkonnosti“.)

Dievčatá v škole v Egypte

Zamerané na audit výkonnosti

Priama finančná podpora EÚ pre palestínsku samosprávu

Nemocnica v Gaze, v ktorej boli lekári priamymi príjemcami PFP PEGASE.

Svet upriamuje svoju pozornosť na palestínsko-izraelský mierový proces už mnoho rokov. Európska únia nie je výnimkou. Ako jeden zo svetových aktérov v tomto regióne EÚ poskytuje značnú pomoc okupovanému palestínskemu územiu. Od roku 1994 vynaložila viac než 5,6 mld. EUR s cieľom podporiť celkový cieľ, ktorým je ukončenie izraelsko-palestínskeho konfliktu prostredníctvom riešenia v podobe dvoch štátov. Najväčším programom na okupovanom palestínskom území od roku 2008 je PFP PEGASE, prostredníctvom ktorého sa v období 2008 až 2012 poskytlo financovanie v približnej výške 1 mld. EUR. Cieľom tohto programu je pomáhať palestínskej samospráve (PS) pri plnení záväzkov voči štátnym úradníkom, dôchodcom a ohrozeným rodinám, pri zachovávaní základných verejných služieb a zlepšovaní verejných financií.

Dvor audítorov vykonal auditu výkonnosti tejto podpory. Audit sa vykonal od 1. júla do 31. decembra 2012 a dôkazy sa zbierali prostredníctvom preskúmania dokumentov, rozhovorov a najmä návštevou východného Jeruzalemu, Západného brehu Jordánu (Ramallah, Nablus, Jericho a Tulkarem) a Gazy s cieľom uskutočniť rozhovory na Úrade zástupcu EÚ, s jednotlivými prijímateľskými inštitúciami a zástupcami palestínskej samosprávy, medzinárodnými darcami, audítorskými firmami a miestnymi podnikmi. Audítori sa taktiež stretli s učiteľmi, doktormi a ohrozenými rodinami, ktorí boli priamymi príjemcami PFP PEGASE. V tomto špecifickom prostredí sa audítori dostali do situácií, ktoré boli pre nich výzvou. Zaznamenali oneskorenia, potrebovali osobitné bezpečnostné previerky a boli prepravovaní v obrnených vozoch s ozbrojeným sprievodom.

Cieľom auditu bolo posúdiť, či Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a Komisia riadili priamu finančnú podporu PEGASE pre PS dobre. Audit sa zameral na koncepciu a vykonávanie programu, dosiahnuté výsledky a ich udržateľnosť.

Audítori dospeli k záveru, že Komisia a ESVČ dokázali úspešne poskytnúť priamu finančnú podporu pre palestínsku samosprávu v zložitých podmienkach, no niekoľko aspektov súčasného prístupu je čoraz viac potrebné prepracovať, najmä preto, že ich udržateľnosť bola otázna. Dvor audítorov zastáva názor, že je potrebné podnietiť palestínsku samosprávu, aby uskutočnila viac reforiem, najmä vo vzťahu k štátnej službe. Zároveň treba nájsť spôsob, ako primäť Izrael k prijatiu nevyhnutných opatrení, ktoré by pomohli zabezpečiť účinnosť priamej finančnej podpory PEGASE.

Hoci bol prostredníctvom programu pokrytý veľký podiel miezd, ktoré mala vyplatiť palestínska samospráva, narastajúci počet príjemcov a pokles množstva finančných prostriedkov v rámci PFP PEGASE od iných darcov spôsobili oneskorenie vyplácania miezd palestínskou samosprávou v roku 2012, čo viedlo k nepokojom medzi palestínskym obyvateľstvom.

Z PFP PEGASE sa prispelo na základné verejné služby, no v Gaze sa mzda vyplácala významnému počtu štátnych úradníkov, aj keď z dôvodu politickej situácie v Gaze nechodili do práce a nevykonávali verejnú službu. Komisia a ESVČ tento problém dostatočne neriešili.

Napriek značnej výške finančných prostriedkov dostupných prostredníctvom mechanizmu PEGASE napokon palestínska samospráva čelila v roku 2012 obrovskému rozpočtovému deficitu, pre ktorý hrozilo, že sa narušia reformy správy verejných financií. V konečnom dôsledku sú však príčinou hrozby pre finančnú udržateľnosť palestínskej samosprávy do značnej miery komplexné prekážky, ktoré izraelská vláda kladie hospodárskemu rozvoju na okupovanom palestínskom území, čo tiež oslabuje účinnosť PFP PEGASE.

Dvor audítorov na základe týchto zistení vyjadril niekoľko odporúčaní pre ESVČ a Komisiu. Mali by v budúcnosti posilniť programovanie PFP PEGASE, znížiť náklady na správu prostredníctvom využívania súťažných výberových postupov pri zákazkách týkajúcich sa riadenia a kontroly priamej finančnej podpory PEGASE, zjednodušenia systému riadenia PFP PEGASE, uplatňovaním podmienenosti pre PFP PEGASE v budúcnosti (a to tak, že vyplatenie podpory podmienia dosiahnutím konkrétneho pokroku v zavádzaní reforiem štátnej služby a správy verejných financií zo strany palestínskej samosprávy), a ukončením financovania miezd a dôchodkov štátnych úradníkov v Gaze z PFP PEGASE a o presmerovaní tohto financovania na Západný breh Jordánu.

Dvor audítorov napokon odporučil, že ESVČ a Komisia by mali spolu so širšou darcovskou komunitou naďalej spolupracovať s Izraelom v rámci širšej kooperácie medzi EÚ a Izraelom s cieľom stanoviť, aké kroky musí Izrael urobiť, aby sa zabezpečila väčšia účinnosť PFP PEGASE.

Uverejnenie tejto správy sa stretlo s veľkým záujmom zo strany politikov aj médií. Pokiaľ ide o mediálne pokrytie, objavili sa titulky v hlavných medzinárodných denníkoch, televízii a prebehli diskusie v Európe, Blízkom východe, Ázii, Amerike, Oceánii a na blogoch.

Správa bola predložená Európskemu parlamentu, ktorý sa plne postavil za závery a odporúčania Dvora audítorov. Parlament vyzval ESVČ a Komisiu, aby prijali potrebné opatrenia na zlepšenie poskytovania podpory palestínskej samospráve.

Audítorský tím (zľava doprava): Francis Joret, Fabrice Mercade, Hans Gustaf Wessberg, člen Dvora audítorov, Jana Hošková a Svetoslav Hristov

- **Podpora EÚ na správu vecí verejných v Konžskej demokratickej republike** (č. 9/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či bola podpora EÚ na správu vecí verejných relevantná z hľadiska potrieb a či sa prostredníctvom nej dosahujú plánované výsledky, a či Komisia zohľadňuje pri navrhovaní programov EÚ v dostatočnej miere nestabilitu KDR. Predmetom auditu bola podpora EÚ na volebný proces, reformu sektora bezpečnosti (súdnictvo a polícia), reformu správy verejných financií a decentralizáciu v období 2003 až 2011. Dvor audítorov dospel k záveru, že účinnosť pomoci EÚ určenej na správu vecí verejných v KDR je obmedzená. Podpora EÚ na správu vecí verejných je vo všeobecnosti postavená na dôkladnej stratégii spolupráce, riešia sa ňou hlavné potreby krajiny súvisiace so správou a dosiahli sa určité výsledky. Pokrok je však pomalý, nerovnomerný a celkovo obmedzený. Menej než polovica programov dosiahla alebo pravdepodobne dosiahne väčšinu očakávaných výsledkov. Udržateľnosť je nereálna vo väčšine prípadov.

  Dobrá správa vecí verejných je základnou európskou hodnotou a základnou zložkou rozvojovej spolupráce EÚ s tretími krajinami. Od obnovenia štrukturálnej spolupráce s KDR jej EÚ poskytla pomoc v približnej výške 1,9 mld. EUR v rokoch 2003 až 2011, čím sa EÚ stala jedným z najdôležitejších rozvojových partnerov tejto krajiny.

- **Rozvojová pomoc EÚ pre Strednú Áziu** (č. 13/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, ako Európska komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) plánovali a riadili rozvojovú pomoc pre stredoázijské republiky (Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkménsko a Uzbekistan) v období 2007 – 2012. Z auditu vyplynulo, že Komisia a ESVČ vyvinuli napriek zložitým podmienkam výrazné úsilie o naplánovanie a vykonanie programu rozvojovej pomoci EÚ pre Strednú Ázia, ktorý je stanovený v regionálnom strategickom dokumente z apríla 2007. Plánovanie a pridelenie pomoci bolo vo všeobecnosti uspokojivé, realizácia už menej.

  V rokoch 1991 až 2013 poskytla EÚ týmto krajinám rozvojovú a humanitárnu pomoc vo výške prekračujúcej 2,1 mld. EUR, z ktorých 750 mil. EUR bolo určených na obdobie 2007 – 2013. V období 2007 až 2012 vyplatila Komisia Strednej Ázii rozvojovú pomoc vo výške 435 mil. EUR, pričom hlavnými príjemcami boli Kirgizsko a Tadžikistan.

- **Financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy Európskou úniou v rámci vonkajšej pomoci** (č. 17/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, ako dobre Komisia riadila podporu pre oblasť klímy financovanú z rozpočtu EÚ a Európskeho rozvojového fondu (ERF). Z auditu vyplynulo, že Komisia zamerala svoje programy podpory na vhodné priority, je však potrebné vynaložiť značné dodatočné úsilie na zabezpečenie komplementárnosti programov EÚ a členských štátov a na predchádzanie korupcii a boj proti nej.

  V roku 2009 schválili rozvojové krajiny „financovanie urýchleného začatia činnosti" vo výške 30 mld. USD na obdobie 2010 – 2012 a dlhodobý záväzok vo výške 100 mld. USD ročne do roku 2020. Členské štáty EÚ a Komisia sa nedohodli na tom, ako splnia svoj dlhodobý záväzok a nie je jasné, v akom rozsahu EÚ splnila sľub týkajúci sa financovania urýchleného začatia činnosti. Na úrovni EÚ sa nedospelo k dohode o definícii financovania v oblasti zmeny klímy a zatiaľ nebol zavedený účinný systém monitorovania, predkladania správ a overovania.

Príjmy / vlastné zdroje EÚ

Väčšina príjmov EÚ sa vypočítava na základe makroekonomických štatistík a odhadov, ktoré poskytujú členské štáty. Audit Dvora audítorov týkajúci sa správnosti príslušných transakcií súvisiacich s príspevkami založenými na HND a DPH pokrýva činnosti Komisie súvisiace so spracovaním údajov poskytnutých členskými štátmi, a nie počiatočné generovanie týchto údajov.

V roku 2013 Dvor audítorov prijal tieto osobitné správy týkajúce sa tejto oblasti.

- **Správne údaje o hrubom národnom dôchodku (HND): štruktúrovanejším a lepšie zameraným prístupom by sa zlepšila účinnosť overenia Komisiou** (č. 11/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či overovanie údajov o HND, ktoré sa používajú na účely vlastných zdrojov, bolo zo strany Komisie dobre štruktúrované a zamerané. Dvor audítorov dospel k záveru, že overovanie údajov o HND zo strany Komisie nebolo dostatočne štruktúrované a zamerané. Komisia neplánovala svoju činnosť a nestanovovala ciele primerane, pri overovaní v členských štátoch neuplatňovala jednotný prístup a nevykonávala dostatočnú činnosť na úrovni členských štátov. O overovaniach sa okrem toho primeraným spôsobom nepredkladali správy. Odporúčania v správe by pomohli zabezpečiť, aby sa príspevky členských štátov do rozpočtu EÚ správne vypočítali a spravodlivo stanovovali. Rovnako by sa zlepšila účinnosť práce Komisie. Komisia akceptovala potrebu prijatia opatrení.

Rozpočet EÚ sa financuje z vlastných zdrojov a iných príjmov. Sú tri kategórie vlastných zdrojov: tradičné vlastné zdroje (clá z dovozu a produkcie cukru), vlastné zdroje vypočítané na základe dane z pridanej hodnoty vybranej v členských štátoch a vlastné zdroje odvodené z hrubého národného dôchodku (HND) členských štátov. Príjmy odvodené zo zdroja HND členských štátov sa zvýšili z približne 50 % rozpočtu v roku 2002 (46 mld. EUR) na 70 % v roku 2012 (98 mld. EUR).

Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní

Odporúčania sú hlavným spôsobom, ako môže Dvor audítorov prispieť k zlepšeniu finančného hospodárenia EÚ. V roku 2013 Dvor audítorov prijal svoju druhú správu o kontrole prijatia následných opatrení na základe predchádzajúcich osobitných správ.

- **Správa o kontrole prijatia následných opatrení na základe osobitných správ Európskeho dvora audítorov za rok 2012** (č. 19/2013) – v tejto správe sa posudzovalo, či Komisia prijala následné opatrenia na základe odporúčaní uvedených v osobitných správach Dvora audítorov z rokov 2006 – 2010. Audit bol založený na vzorke 62 odporúčaní z desiatich osobitných správ. Dvor audítorov hodnotil opatrenia, ktoré Komisia prijala v nadväznosti na jeho odporúčania. Z auditu vyplynulo, že odporúčania boli prijaté – Komisia buď v plnej miere alebo vo väčšine ohľadov vykonala 83 % preskúmaných odporúčaní, 12 % bolo vykonaných v niektorých ohľadoch a 5 % nebolo vykonaných.

Podľa medzinárodných audítorských štandardov sa kontrola prijatia následných opatrení na základe audítorských správ považuje za poslednú fázu v cykle auditu výkonnosti, ktorý pozostáva z plánovania, vykonania a kontroly prijatia následných opatrení. Viac informácií o kontrole prijatia následných opatrení na základe odporúčaní Dvora audítorov je uvedených na strane 41.

Audítori EÚ na ceste vykonať kontrolu príjemcu na mieste

Stanoviská a iné výstupy v roku 2013

Dvor audítorov prispieva k zlepšeniu **finančného hospodárenia EÚ** prostredníctvom stanovísk k návrhom nových alebo revidovaných právnych predpisov s finančným dosahom. O tieto stanoviská žiadajú ostatné inštitúcie EÚ a využívajú ich legislatívne orgány – Európsky parlament a Rada – pri svojej práci. Dvor audítorov tiež z vlastnej iniciatívy vydáva pozície k ostatným záležitostiam. V roku 2013 boli vydané dva listy predsedu. Prvý sa týkal žiadosti Rady o zhrnutie zistení zo špecifických ročných správ Dvora audítorov týkajúcich sa agentúr, ostatných orgánov a spoločných podnikov EÚ (pozri stranu 12). Druhý sa týkal návrhov Rady na vytvorenie jednotného mechanizmu dohľadu nad úverovými inštitúciami.

V roku 2013 Dvor audítorov prijal štyri stanoviská týkajúce sa niekoľkých dôležitých oblastí:

- o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií (č. 1/2013) (pozri rámček);
- k zmenenému a doplnenému návrhu nariadenia, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde (č. 2/2013)
- k návrhu nariadenia Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond (č. 3/2013) a
- k návrhu nariadenia, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet EÚ v súvislosti s prenosom rozpočtových prostriedkov na niektoré kategórie výdavkov (č. 4/2013).

Stanoviská sú uverejnené v úplnom znení na internetovej stránke Dvora audítorov (http://eca.europa.eu) vo všetkých úradných jazykoch EÚ.

4 stanoviská
prijaté v roku 2013

Stanovisko č. 1/2013 k návrhu nariadenia o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií

V roku 2012 spolu 13 politických strán a 12 politických nadácií na európskej úrovni prijalo financovanie zo všeobecného rozpočtu EÚ. Politické strany sa financujú od roku 2004 a financovanie politických nadácií začalo v roku 2007. Finančné prostriedky spravuje Európsky parlament.

Návrh nariadenia o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií dáva týmto subjektom európsku právnu subjektivitu. V budúcnosti bude registrácia s takýmto štatútom Európskym parlamentom podmienkou na prijímanie finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ.

Návrhmi Komisie sa rieši niekoľko nedostatkov v súčasnosti platných ustanoveniach. Bolo však potrebné vyriešiť niekoľko ďalších záležitostí, aby sa podporila európska politická kultúra nezávislosti a zodpovednosti a posilnila kontrola a predišlo možnému zneužívaniu pravidiel financovania.

V rámci odporúčaní Dvor audítorov uviedol, že je v nariadení potrebné jasne definovať, čo sa rozumie pod *darmi*, *príspevkami* či *pôžičkami* pre európske politické strany. Dvor audítorov taktiež odporučil, aby sankcie za porušenie pravidiel boli menej založené na voľnom uvážení a aby bola v nariadení stanovená výška pokuty násobkom príslušných neoprávnených súm bez maximálneho stropu.

Zatiaľ čo v návrhu nariadenia sa požaduje, aby politické strany a nadácie predkladali svoju ročnú účtovnú závierku v súlade s právnymi predpismi uplatniteľnými v členskom štáte, v ktorom majú svoje sídlo, Dvor audítorov zistil, že s cieľom posilniť porovnateľnosť a transparentnosť by bolo lepšie predkladať štandardnú účtovnú závierku na základe časového rozlíšenia s podrobnými ohlasovacími povinnosťami, použijúc povinný vzor, ktorý by platil pre všetky politické strany a nadácie nezávisle od právnych predpisov uplatniteľných v členskom štáte, v ktorom majú svoje sídlo.

Dvor audítorov taktiež uviedol, že v nariadení by malo byť jasne uvedené, že externý audítor EÚ má právo vykonávať audit týchto fondov.

Vzťahy so zainteresovanými stranami

Hodnota prínosu Dvora audítorov k zodpovednosti EÚ závisí vo veľkej miere od využívania jeho práce a produktov jeho hlavnými partnermi v procese zodpovednosti. Týmito partnermi sú politické orgány zodpovedné za verejný dohľad nad využívaním finančných prostriedkov EÚ (t. j. Európsky parlament, Rada EÚ a národné parlamenty). V stratégii na roky 2013 – 2017 sa Dvor audítorov zaväzuje zlepšiť mechanizmy na monitorovanie vonkajšieho vývoja a riadenie vzťahov s partnermi Dvora audítorov.

Predseda a členovia Dvora audítorov udržiavajú pravidelné kontakty s výbormi Európskeho parlamentu, najmä s Výborom pre kontrolu rozpočtu. V roku 2013 sa predseda Caldeira zúčastnil na piatich zasadnutiach Výboru pre kontrolu rozpočtu, ako aj na niekoľkých plenárnych zasadnutiach Európskeho parlamentu. Predstavil aj ročný plán práce Dvora audítorov, výročné správy, ako aj stanoviská a ďalšie produkty.

V roku 2013 sa ďalší členovia Dvora audítorov 68-krát objavili pred Výborom pre kontrolu rozpočtu na jeho 15 zasadnutiach v súvislosti s výročnými a osobitnými správami Dvora audítorov, ktoré sa týkali špecifických otázok rozpočtu a/alebo plnenia rozpočtovej politiky. Výsledkom diskusií bolo vypracovanie správ jednotlivými členmi Výboru pre kontrolu rozpočtu na základe osobitných správ Dvora audítorov, vrátane návrhu správy o osobitných správach Dvora audítorov v rámci udelenia absolutória Komisii za rok 2012.

Členovia mali niekoľko príležitostí prezentovať osobitné správy ďalším výborom EP, vrátane poľnohospodárstva a rozvoja. Okrem toho sa v roku 2013 pokračovalo v tradícii spoločných zasadnutí členov Výboru pre kontrolu rozpočtu a Dvora audítorov.

V roku 2013 Výbor pre kontrolu rozpočtu začal rokovať o správe o úlohe Európskeho dvora audítorov v budúcnosti. Dvor audítorov víta názor vyjadrený v tejto správe, že akákoľvek reforma Dvora audítorov by mala byť vnímaná v širšom kontexte výzvy zlepšiť povinnosť zodpovedať sa v EÚ. Dvor audítorov sa teší na riešenie záležitostí, pri ktorých má právo konať. Týkajú sa najmä jeho práce, vzťahov so zainteresovanými stranami a využívania zdrojov. V mnohých prípadoch Dvor audítorov už má začatých niekoľko relevantných iniciatív, ktoré sú súčasťou procesu plnenia jeho stratégie na roky 2013 – 2017.

Dvor audítorov taktiež spolupracuje s Radou v rámci jej mnohých konfigurácií a činností. V roku 2013 predseda Caldeira prezentoval výročné správy Rade pre hospodárske a finančné záležitosti a členovia Dvora audítorov sú pravidelne pozývaní, aby odprezentovali osobitné správy výborom Rady.

Zabezpečenie efektívnych vzťahov s národnými parlamentmi je prioritou Dvora audítorov. Členovia Dvora audítorov často prezentujú výročné správy Dvora audítorov publiku na vnútroštátnej úrovni. Výbory pre európske záležitosti a finančnú kontrolu národných parlamentov sú pravidelne informované o činnostiach Dvora audítorov. V priebehu roka delegácie z mnohých národných parlamentov navštívili Dvor audítorov, vrátane p. Yannakisa L. Omiroua, predsedu parlamentu Cyperskej republiky.

Výročné zasadnutie Dvora audítorov a Výboru pre kontrolu rozpočtu, Luxemburg, október 2013

Spolupráca s najvyššími kontrolnými inštitúciami

Dvor audítorov spolupracuje s ostatnými najvyššími kontrolnými inštitúciami (NKI) najmä prostredníctvom:

- kontaktného výboru **NKI členských štátov EÚ**,
- siete **NKI kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín** na vstup do EÚ,
- **medzinárodných organizácií** inštitúcií pre kontrolu verejného sektora, najmä Medzinárodnej organizácie najvyšších kontrolných inštitúcií (INTOSAI) a jej európskej regionálnej skupiny (EUROSAI).

Kontaktný výbor najvyšších kontrolných inštitúcií členských štátov EÚ

Dvor audítorov je na základe Zmluvy povinný spolupracovať s vnútroštátnymi kontrolnými orgánmi členských štátov v duchu dôvery, pričom si zachovávajú svoju nezávislosť. Dvor audítorov aktívne spolupracuje s NKI členských štátov EÚ prostredníctvom kontaktného výboru, ktorý máva výročné zasadnutie a pozostáva z rôznych pracovných skupín, sietí a osobitných skupín zriadených na riešenie konkrétnych problémov spoločného záujmu.

V máji 2013 sa na Dvore audítorov konalo mimoriadne zasadnutie kontaktného výboru, ktorému predsedala NKI Litvy, s cieľom podrobne sledovať vývoj v oblasti hospodárskej a menovej únie a správy ekonomických záležitostí EÚ. Na tomto zasadnutí kontaktný výbor prijal vyhlásenie o *dôležitosti primeraných opatrení týkajúcich sa auditu a povinnosti zodpovedať sa v hospodárskej a menovej únii a správe ekonomických záležitostí EÚ*.

Výročné zasadnutie za rok 2013, ktoré sa konalo vo Vilniuse (Litve) v októbri 2013, sa zameralo na dve hlavné témy: seminár o úlohe NKI pri zlepšovaní povinnosti zodpovedať sa v EÚ v novom finančnom rámci na roky 2014 – 2020 a novom nariadení o rozpočtových pravidlách, a posledný vývoj v súvislosti s novou správou ekonomických záležitostí.

Kontaktný výbor najvyšších kontrolných inštitúcií Európskej únie, Litva, október 2013

Sieť najvyšších kontrolných inštitúcií kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín na vstup do EÚ

Dvor audítorov spolupracuje s NKI kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín na vstup do EÚ najmä prostredníctvom siete[2] podobnej kontaktnému výboru.

V novembri 2013 Dvor audítorov spolupredsedal zasadnutiu predsedov siete v Čiernej Hore. Cieľom zasadnutia bolo určiť prioritné témy pre návrh nového pracovného plánu siete na základe výsledkov jej predošlých činností. Zasadnutiu predchádzala konferencia o vzťahoch medzi najvyššími kontrolnými inštitúciami a parlamentmi, na ktorej sa Dvor audítorov aktívne zúčastnil.

Budva, Čierna Hora

[2] K januáru 2014 sieť pozostáva z piatich kandidátskych krajín (Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Island, Čierna Hora, Srbsko a Turecko) a dvoch potenciálnych kandidátskych krajín (Albánsko a Bosna a Hercegovina). V novembri 2013 bolo Kosovo* prijaté do siete ako pozorovateľ.

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

Ďalšia spolupráca

Dvor audítorov sa v roku 2013 naďalej aktívne zapájal a prispieval do činností organizácie INTOSAI a EUROSAI.

Dvor audítorov sa stal riadnym členom organizácie INTOSAI v roku 2004 a odvtedy sa aktívne podieľa na práci jej výborov a pracovných skupín.

V roku 2013 Dvor audítorov pokračoval vo svojom pôsobení v rámci cieľa 1 (odborné štandardy) organizácie INTOSAI ako člen:

- podvýborov pre finančný audit, audit zhody a audit výkonnosti,
- projektu týkajúceho sa kontroly kvality auditu a projektu harmonizácie.

Pokiaľ ide o cieľ 2 (budovanie kapacít) organizácie INTOSAI, Dvor audítorov:

- poskytol vstupy a odborné znalosti podvýboru pre presadzovanie osvedčených postupov a záruky kvality prostredníctvom dobrovoľných nezávislých rovnocenných posúdení;
- a sledoval prácu podvýboru pre presadzovanie zvýšenia aktivít na budovanie kapacít medzi členmi INTOSAI.

V súvislosti s cieľom 3 organizácie INTOSAI (zdieľanie poznatkov), Dvor audítorov predsedal od roku 2008 **pracovnej skupine pre zodpovednosť a audit pomoci po katastrofách**. V októbri 2013 sa na kongrese organizácie INTOSAI (INCOSAI) **schválil** hlavný výstup pracovnej skupiny v podobe piatich medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI) vrátane **novej série 5500 – 5599 usmernení k vykonávaniu auditov pomoci po katastrofách**, ako aj usmernení k dobrej správe vecí verejných (INTOSAI GOV) v súvislosti s integrovaným rámcom finančnej zodpovednosti v oblasti pomoci po katastrofách a humanitárnej pomoci. Po schválení týchto dôležitých dokumentov bola pracovná skupina ukončená.

Dvor audítorov sa taktiež zúčastnil:

- ako člen riadiaceho výboru v pracovnej skupine INTOSAI pre audit v oblasti životného prostredia a
- v pracovnej skupine INTOSAI pre reformu a modernizáciu finančného regulačného systému (bývalá osobitná skupina pre globálnu finančnú krízu).

V októbri 2013 sa Dvor audítorov zúčastnil na XXI. kongrese INTOSAI (INCOSAI) v Pekingu, Číne, kde ho zastupoval predseda Vítor Caldeira, Gijs de Vries (člen Dvora audítorov a predseda pracovnej skupiny pre zodpovednosť a audit pomoci po katastrofách) a Henrik Otbo, člen Dvora audítorov.

Dvor audítorov bol naďalej zainteresovaný na projekte IntoSAINT, nástroji sebahodnotenia pod vedením NKI Holandska pod záštitou organizácie INTOSAI. V roku 2013 sa na Dvore audítorov uskutočnilo sebahodnotenie integrity pod vedením sprostredkovateľov NKI Nórska a Holandska.

V roku 2013 sa Dvor audítorov zúčastnil na XL. zasadnutí správnej rady EUROSAI po tom, ako bol v roku 2011 menovaný za jej člena, a naďalej sa aktívne podieľal na pracovných skupinách a osobitných skupinách pre konkrétne úlohy organizácie EUROSAI. Dvor audítorov:

- sa zúčastnil na jedenástom zasadnutí pracovnej skupiny EUROSAI pre audit v oblasti životného prostredia;
- sa zúčastnil na druhom zasadnutí osobitnej skupiny EUROSAI o audite a etike a zorganizoval a hostil seminár o etike auditu;
- sa zúčastnil prvého kongresu Young EUROSAI (YES).

V rámci spoločných konferencií regionálnych pracovných skupín INTOSAI sa Dvor audítorov aktívne zúčastnil na IV. spoločnej konferencii EUROSAI-ARABOSAI, ktorá sa zamerala na moderné výzvy pri budovaní kapacít NKI. Dvor audítorov prispel dokumentom na tému: Zodpovednosti najvyšších kontrolných orgánov vyplývajúce z uznesenie Valného zhromaždenia Organizácie spojených národov A/66/209 z 22. decembra 2011.

XXI. kongres INTOSAI (INCOSAI), Čína, október 2013

Nové medzinárodné usmernenia o poskytovaní humanitárnej pomoci po katastrofách a jej kontrole

Keďže sa katastrofy vyskytujú vo svete čoraz častejšie a ich dosah na ľudí a ekonomiku rastie, tok humanitárnej pomoci sa v posledných rokoch výrazne zvýšil. Napriek tomu istý čas neexistovali konkrétne usmernenia k vykonávaniu auditov pomoci po katastrofách. Organizácia INTOSAI zareagovala zriadením pracovnej skupiny pre zodpovednosť a audit pomoci po katastrofách. Predsedal jej Dvor audítorov, ktorý uverejnil nové usmernenia pre darcov, príjemcov a audítorov humanitárnej pomoci po katastrofách.

Nové usmernenia, tzv. séria INTOSAI GOV 9250 a séria 5500 ISSAI, majú za cieľ **zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť** za pomoc po katastrofách a inú humanitárnu pomoc.

Usmernenia INTOSAI GOV 9250 **pomáhajú poskytovateľom pomoci** (darcom a viacstranným organizáciám, ktoré sú zapojené do poskytovania finančných prostriedkov) a príjemcom humanitárnej pomoci stanoviť, objasniť a **zjednodušiť tok pomoci** medzi nimi. Každý poskytovateľ a príjemca („zúčastnené strany“) humanitárnej pomoci by mal vypracovať tabuľku s už predpripravenými údajmi, aby preukázal pôvod finančných prostriedkov a komu a na aký účel boli vyplatené.

V sérii 5500 ISSAI sa definujú **pravidlá a osvedčené postupy** pre vykonávanie auditov zníženia rizika katastrof a pomoci po katastrofách **s cieľom pomôcť NKI** obmedziť dosah katastrof a **zlepšiť účinnosť, hospodárnosť a efektívnosť** pomoci.

Pre uverejnením boli nové usmernenia zrevidované približne 30 organizáciami (NKI, Organizácia spojených národov a ďalšie medzinárodné organizácie, vlády a MVO) a stretli sa so všeobecným súhlasom a entuziazmom.

Dôležité udalosti

Inaugurácia novej budovy Dvora audítorov

Dňa 8. mája 2013 bola inaugurovaná nová budova Dvora audítorov K3 za účasti luxemburského premiéra Junckera, štátneho tajomníka Perryho, ktorý zastupoval írske predsedníctvo Rady, a predsedu Dvora audítorov Caldeiru. Medzi účastníkmi boli architekti budovy a tí, ktorí sa podieľali na jej výstavbe, zástupcovia inštitúcií EÚ a mesta Luxemburg, bývalí členovia Dvora audítorov a predsedovia najvyšších kontrolných inštitúcií členských štátov. Pri inaugurácii sa zdôraznil úspech dokončenia projektu budovy K3 včas a v rámci rozpočtu a skutočnosť, že vďaka novej budove sa po mnohých rokoch všetci zamestnanci sústredili na jednom mieste.

Pri tej istej príležitosti sa na Dvore audítorov konalo zasadnutie predsedov najvyšších kontrolných inštitúcií členských štátov EÚ pred nadchádzajúcim zasadnutím Európskej rady v júni 2013. Zdôraznila sa dôležitosť zabezpečenia primeraných opatrení týkajúcich sa auditu a povinnosti zodpovedať sa v hospodárskej a menovej únii. Viac informácií nájdete na strane 31.

Príhovor Jeana-Clauda Junckera na inaugurácii novej budovy Dvora audítorov, Luxemburg, máj 2013

Prejav Hermana Van Rompuya na konferencii Dvora audítorov o správe a povinnosti zodpovedať sa, Luxemburg, september 2013

35. výročná konferencia o správe a povinnosti zodpovedať sa

V rámci osláv svojho 35. výročia Dvor audítorov usporiadal 12. septembra 2013 vo svojom sídle v Luxemburgu konferenciu o správe a povinnosti zodpovedať sa v EÚ.

Na konferencii sa zúčastnili akademici a zástupcovia inštitúcií EÚ, aby prediskutovali záležitosti týkajúce sa správy v EÚ zohľadňujúc piliere finančnej a politickej zodpovednosti. V hlavnom príhovore **predseda Európskej rady Herman Van Rompuy** uviedol, že v ťažkých časoch majú občania oprávnené očakávania, že ich ťažko zarobené dane budú účinne vynaložené. Predseda Dvora audítorov Vítor Caldeira vo svojom príhovore uznal výzvy súvisiace s účinnejšou povinnosťou zodpovedať sa za výsledky dosiahnuté z výdavkov EÚ.

Konferencia bola ukončená **debatou za okrúhlym stolom medzi odborníkmi v tejto oblasti**. Zúčastnili sa na nej: Patrick Dunleavy, profesor politológie a verejnej politiky na Londýnskej škole ekonómie a politológie; Michael Theurer, predseda Výboru pre kontrolu rozpočtu Európskeho parlamentu; Pablo Zalba Bidegain, podpredseda Výboru pre hospodárske a menové záležitosti Európskeho parlamentu; Mark Bovens, profesor verejnej správy na Univerzite Utrecht; a Gijs de Vries, člen Európskeho dvora audítorov.

Udeľovanie ceny Dvora audítorov (zľava doprava) John Wiggins, bývalý člen Dvor audítorov, Mieke Hoezen, víťazka ceny, a Vítor Caldeira, predseda Dvora audítorov, Luxemburg, jún 2013

Cena Fabra Európskeho dvora audítorov za výskum v oblasti kontroly verejného sektora za rok 2012

Dňa 25. júna 2013 Dvor audítorov udelil Mieke Hoezenovej cenu v druhom ročníku **Ceny Dvora audítorov za výskum v oblasti kontroly verejného sektora.** Cieľom tejto ceny je poskytovať podporu a uznanie za výskum v oblasti kontroly verejného sektora.
V roku 2013 bola cena venovaná pamiatke Juana Manuela Fabra Vallésa (1950 – 2012), bývalého predsedu Dvora audítorov, ktorý prostredníctvom svojej práce a vlastného príkladu prispel k povesti Dvora audítorov ako európskej inštitúcie stojacej v popredí vývoja v oblasti kontroly verejného sektora.

Na verejnej slávnosti p. Hoezenová predstavila svoju víťaznú prácu „Postup súťažného dialógu: rokovania a záväzky v stavebných projektoch viacerých organizácií". Ide o štúdiu účinnosti európskeho nástroja verejného obstarávanie súťažným dialógom.

Pani Hoezenová je skúsenou výskumníčkou z Holandska. Svoju doktorandskú prácu dokončila na Univerzite Twente, Holandsko, v júni 2012. Podľa výberovej komisie Dvora audítorov na cenu za rok 2012 táto práca prispieva ku kontrole verejného sektora tým, že poskytuje metódu pre štúdie účinnosti, vrátane rekonštrukcie politickej rétoriky, mechanických očakávaní a merania skutočnej výkonnosti.

Kolégium Dvora audítorov

Kolégium Dvora audítorov sa skladá z jedného člena za každý členský štát. V súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie sú členovia Dvora audítorov menovaní na šesť ročné obnoviteľné obdobie.

Členovia sú prideľovaní do jednej z piatich komôr. Komory prijímajú audítorské správy a stanoviská, ako aj rozhodnutia o všeobecnejších strategických a administratívnych záležitostiach. Každý člen je tiež povinný vykonávať svoje vlastné úlohy, predovšetkým v oblasti auditu. Príslušnú audítorskú prácu vykonávajú audítori Dvora audítorov, ktorých koordinuje zodpovedný člen za pomoci kabinetu.

Zodpovedný člen potom predloží správu na schválenie komore a/alebo celému Dvoru audítorov. Následne ju predloží Európskemu parlamentu, Rade a iným príslušným zainteresovaným stranám vrátane médií.

V roku 2013 Rada Európskej únie na základe nominácií členských štátov a po konzultácii s Európskym parlamentom vymenovala troch nových členov Európskeho dvora audítorov. Dvaja noví členovia prišli na Dvor audítorov v roku 2013: p. Iliana Ivanova (Bulharsko) v januári a p. George Pufan (Rumunsko) v júli. Dňa 1. júla 2013 sa Chorvátsko stalo 28. členom EÚ a Dvor audítorov privítal prvého chorvátskeho člena, p. Nevena Matesa.

Kolégium Dvora audítorov na konci roka 2013

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
31/12/2013

Predseda

Vítor Manuel
da SILVA CALDEIRA
Portugalsko

Komora I – Ochrana a riadenie prírodných zdrojov

Predsedajúci komory

Jan
KINŠT
Česká republika

Ioannis
SARMAS
Grécko

Michel
CRETIN
Francúzsko

Augustyn
KUBIK
Poľsko

Rasa
BUDBERGYTĖ
Litva

Kevin
CARDIFF
Írsko

Komora II - Štrukturálne politiky, doprava a energetika

Predsedajúci komory

Henri
GRETHEN
Luxembursko

Harald
NOACK
Nemecko

Lazaros S.
LAZAROU
Cyprus

Harald
WÖGERBAUER
Rakúsko

Ville
ITÄLÄ
Fínsko

Iliana
IVANOVA
Bulharsko

Komora III - Vonkajšie opatrenia

Predsedajúci komory

Karel
PINXTEN
Belgicko

David
BOSTOCK
Spojené kráľovstvo

Szabolcs
FAZAKAS
Maďarsko

Gijs M.
de VRIES
Holandsko

Hans Gustaf
WESSBERG
Švédsko

Komora IV - Príjmy, výskum a vnútorné politiky a inštitúcie a orgány Európskej únie

Predsedajúci komory

Louis
GALEA
Malta

Ladislav
BALKO
Slovensko

Milan Martin
CVIKL
Slovinsko

Pietro
RUSSO
Taliansko

Baudilio TOMÉ
MUGURUZA
Španielsko

George
PUFAN
Rumunsko

Neven
MATES
Chorvátsko

Komora CEAD - Koordinácia, hodnotenie, záruka a rozvoj

Predsedajúci komory

Igors
LUDBORŽS
Lotyšsko

Kersti
KALJULAID
Estónsko

Henrik
OTBO
Dánsko

Nová stratégia na roky 2013 – 2017: zaznamenaný pokrok

V roku 2013 Dvor audítorov začal plniť svoju stratégiu na roky 2013 – 2017. Cieľom Dvora audítorov na toto obdobie je maximalizovať hodnotu prínosu Dvora audítorov k verejnej zodpovednosti EÚ. V záujme dosiahnutia tohto cieľa sú hlavné priority:

- zamerať produkty Dvora audítorov na zlepšenie zodpovednosti EÚ;
- spolupracovať s ostatnými na posilnení prínosu Dvora audítorov k zodpovednosti EÚ;
- ďalej rozvíjať Dvor audítorov ako profesionálnu kontrolnú inštitúciu;
- čo najlepšie využívať poznatky, zručnosti a expertízu Dvora audítorov;
- preukázať výkonnosť a zodpovednosť Dvora audítorov.

V rokoch 2013 – 2017 sa Dvor audítorov bude vo svojich správach, stanoviskách a pripomienkach zameriavať na potrebu:

- posilniť verejnú zodpovednosť a opatrenia týkajúce sa auditu;
- zlepšiť finančné hospodárenie a predkladanie správ o plnení a vplyve rozpočtu EÚ a
- posilniť navrhovanie politík a výdavkových programov EÚ.

V roku 2013 sa plnenie stratégie Dvora audítorov zameralo na:

- preskúmanie a aktualizovanie výročnej správy o plnení rozpočtu EÚ za rozpočtový rok 2014 a nasledujúce roky;
- posilnenie výberu a plánovania auditov prostredníctvom zavedenia nového systému plánovania práce, aby sa Dvor audítorov mohol účinnejšie zamerať na strategické priority a potreby zainteresovaných strán;
- reagovanie na požiadavky na analytické správy o všeobecnejších otázkach verejných výdavkov EÚ prostredníctvom zavedenia dvoch preskúmaní, ktoré majú byť uverejnené v roku 2014, jedno o medzerách v povinnosti zodpovedať sa a druhé o všeobecných rizikách pre finančné hospodárenie EÚ;
- rozvinutie a ďalšie zlepšenie externej komunikácie a vzťahov so zúčastnenými stranami prostredníctvom konkrétnych opatrení, ktoré sa majú zaviesť v roku 2014;
- zlepšenie výkonu auditov výkonnosti Dvora audítorov prostredníctvom externého nezávislého rovnocenného posúdenia najvyššími kontrolnými inštitúciami Nemecka, Francúzska a Švédska, ktoré bude uverejnené začiatkom roka 2014;
- zvýšenie efektívnosti vypracovaním návrhov na optimalizáciu rozdelenia audítorských úloh a zodpovedností a zjednodušením procesu auditu výkonnosti a
- prepracovanie kľúčových ukazovateľov výkonnosti Dvora audítorov s cieľom zlepšiť meranie výkonnosti Dvora audítorov (strany 40 až 43).

Meranie výkonnosti Dvora audítorov

Od roku 2008 Dvor audítorov používa kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI) na účely informovania vedenia o pokroku smerom k dosiahnutiu cieľov, na podporu procesu rozhodovania a s cieľom poskytovať zúčastneným stranám informácie o výkonnosti. KPI boli navrhnuté tak, aby odrážali priority Dvora audítorov a preukázali jeho výkonnosť a zodpovednosť tejto odbornej kontrolnej inštitúcie.

Cieľom ukazovateľov je merať hlavné zložky kvality a dosahu práce Dvora audítorov, pričom sa osobitná pozornosť venuje názoru zúčastnených strán, a účinnosti a efektívnosti využívania jeho zdrojov.

KPI boli aktualizované na strategické obdobie 2013 – 2017. Pri niektorých ukazovateľoch sú uvedené komparatívne údaje, zatiaľ čo niektoré iné ukazovatele boli merané po prvýkrát v roku 2013.

Kvalita a dosah práce Dvora audítorov

Dvor audítorov posudzuje kvalitu a dosah svojich správ na základe **hodnotenia zúčastnených strán**, **posudkov odborníkov** a **následných opatrení, ktoré sa prijímajú na základe odporúčaní** na zlepšenie finančného hospodárenia EÚ. Nový ukazovateľ KPI bol pridaný na meranie **prítomnosti** Dvora audítorov **v médiách**.

Hodnotenie zúčastnených strán

Dvor audítorov vyzval **hlavné zúčastnené strany** – Výbor pre kontrolu rozpočtu Európskeho parlamentu, Rozpočtový výbor Rady, hlavné kontrolované subjekty v Komisii a európskych agentúrach, a predsedov NKI EÚ – vyhodnotiť **užitočnosť a dosah** jeho správ uverejnených v roku 2013 prostredníctvom päťstupňovej škály od hodnotenia „veľmi nízke“ po „veľmi vysoké“.

Hodnotenie zúčastnených strán

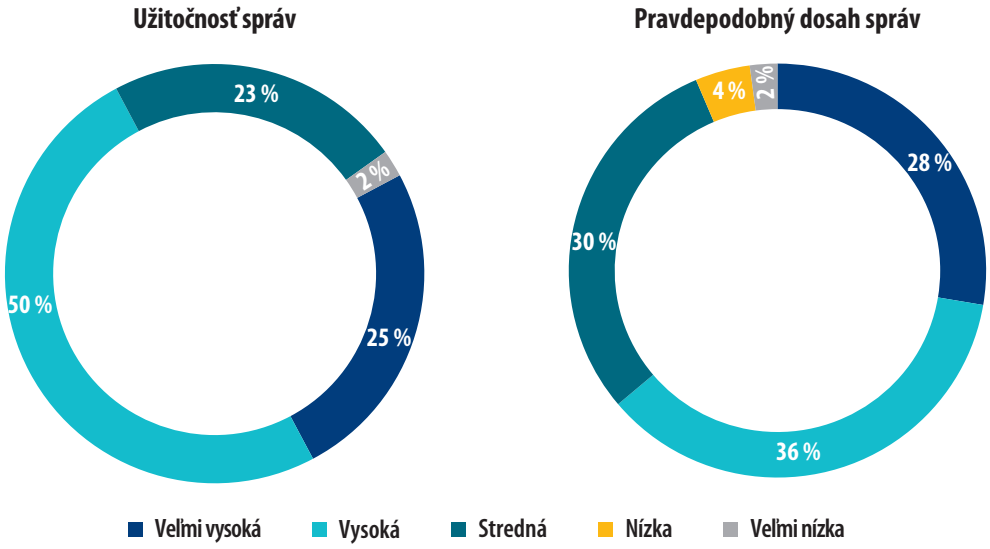

Z odpovedí vyplýva, že **98 %** hlavných zúčastnených strán si cenní správy Dvora audítorov, pretože sú užitočné pre ich prácu, a **94 %** zastáva názor, že majú dosah.

Posúdenia odborníkmi

Nezávislé externé subjekty každoročne preskúmavajú obsah a prezentáciu vzorky správ Dvora audítorov. V roku 2013 hodnotitelia preskúmali osem osobitných správ a výročné správy za rok 2012.

Hodnotili kvalitu rôznych aspektov týchto správ pomocou štvorstupňovej škály od „výrazne znížená kvalita“ (1) po „kvalitné“ (4).

Výsledky naznačujú, že odborníci považujú kvalitu správ Dvora audítorov uverejnených v roku 2013 za „uspokojivú“. Tieto posúdenia poskytujú Dvoru audítorov **hodnotné informácie o kvalite** jeho správ a odporúčania preskúmavajúcich odborníkov sa používajú na ich ďalšie zlepšenie.

Posúdenia správ Dvora audítorov odborníkmi

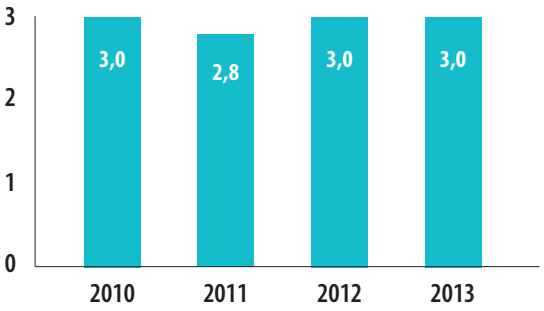

Následná kontrola odporúčaní

Odporúčania sú hlavným spôsobom, ako Dvor audítorov prispieva k zlepšeniu finančného hospodárenia. Niektoré odporúčania je možné zaviesť rýchlo, iné si pre svoju zložitosť vyžadujú viac času.

Dvor audítorov systematicky monitoruje, do akej miery **kontrolované subjekty prijali jeho odporúčania**. Do konca roka 2013 bolo prijatých 70 % odporúčaní vydaných v roku 2011 a 60 % z takmer päťsto odporúčaní vydaných v rokoch 2010 – 2013.

Vykonanie odporúčaní Dvora audítorov podľa roku vydania

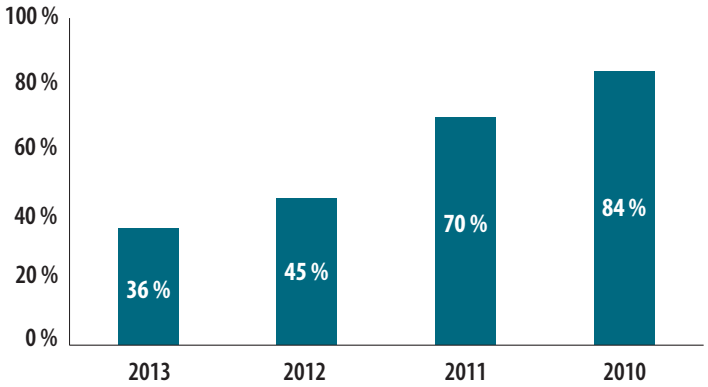

Prítomnosť v médiách

Ukazovateľ prítomnosti Dvora audítorov v médiách je odrazom jeho **mediálneho vplyvu.** Týka sa strategického cieľa zvyšovať povedomie o Dvore audítorov, jeho produktoch a audítorských zisteniach a záveroch.

V roku 2013 bolo **viac než 1 300 online článkov,** ktoré sa týkali osobitných správ Dvora audítorov, výročnej správy za rok 2012 a inštitúcie ako takej. Spolu 76 % článkov sa týkalo audítorských správ Dvora audítorov, zvyšok sa venoval Dvoru audítorov vo všeobecnosti.

Mediálne referenčné témy

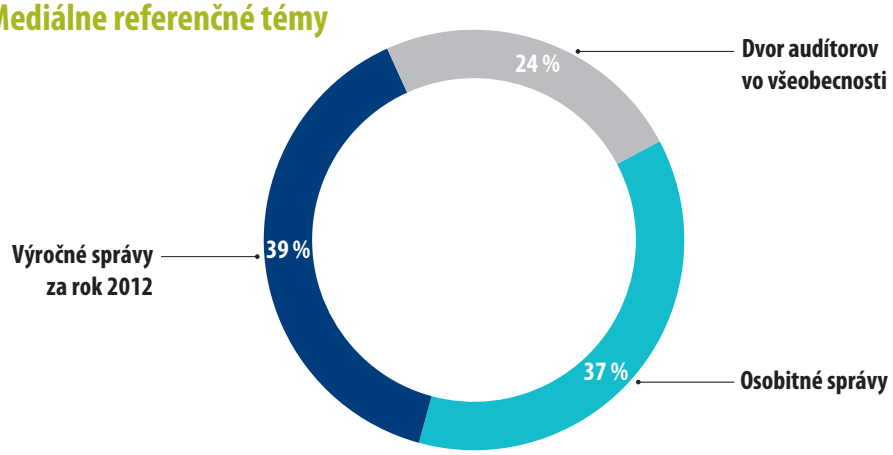

Efektívne a účinné využívanie zdrojov

Dvor audítorov hodnotí efektívnosť a účinnosť využívania zdrojov z hľadiska svojej schopnosti plniť plán práce, vykonávať audity včas a zabezpečiť odborné kompetencie svojich zamestnancov.

Plnenie ročného plánu práce Dvora audítorov na rok 2013

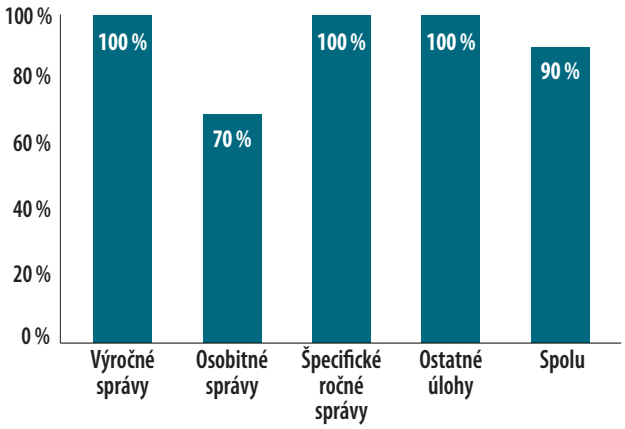

Plnenie plánu práce

Dvor audítorov plánuje svoje audity a ostatné úlohy v ročnom pláne práce a monitoruje pokrok v priebehu celého roka.

V roku 2013 Dvor audítorov splnil **90 %** svojho plánu práce. Výročné správy a špecifické ročné správy boli vypracované podľa plánu, ale len 70 % osobitných správ, čiastočne z dôvodu potreby dokončiť úlohy z roku 2012. Úlohy, ktoré neboli dokončené v roku 2013, budú **prenesené do roku 2014**. Dvor audítorov sa naďalej zameriava na zlepšovanie presnosti plánovania svojich auditov a efektívnosti vypracovania osobitných správ.

Vypracúvanie osobitných správ

Ak majú mať osobitné správy Dvora audítorov, v ktorých sú uvedené výsledky vybraných auditov, **dosah**, musia byť vypracované **včas**. V posledných rokoch Dvor audítorov dokázal skrátiť čas potrebný na vypracovanie audítorských správ.

Cieľom stratégie na roky 2013 – 2017 je ďalej zlepšovať túto situáciu a stratégia by mala mať viditeľný dosah v najbližších rokoch.

V roku 2013 Dvor audítorov prijal 19 osobitných správ, z toho **37 %** bolo vypracovaných v rámci maximálneho termínu 18 mesiacov, ktorý sa Dvor audítorov snaží splniť. Priemerný čas potrebný na vypracovanie osobitných správ prijatých v roku 2013 bol **20 mesiacov** (podobne ako v roku 2012).

Čas na vypracovanie osobitných správ prijatých v roku 2013

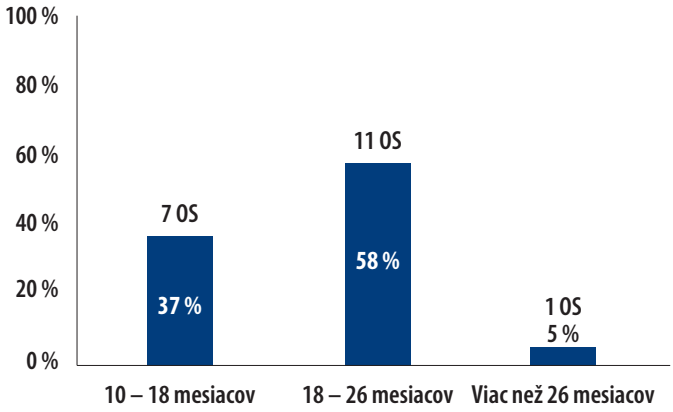

Odborné vzdelávanie

Na základe usmernení vydaných Medzinárodnou federáciou účtovníkov je cieľom Dvora audítorov poskytnúť ročne v **priemere 40 hodín** (5 dní) odborných školení na audítora.

V roku 2013 audítori Dvora audítorov strávili v priemere **6,4 dňa** na odborných školeniach (vynímajúc jazykové kurzy). Je to najvyšší údaj od začatia merania tohto ukazovateľa v roku 2008 a je odrazom záväzku Dvora audítorov presadzovať dokonalosť svojich zamestnancov.

Počet dní odborných školení na audítora

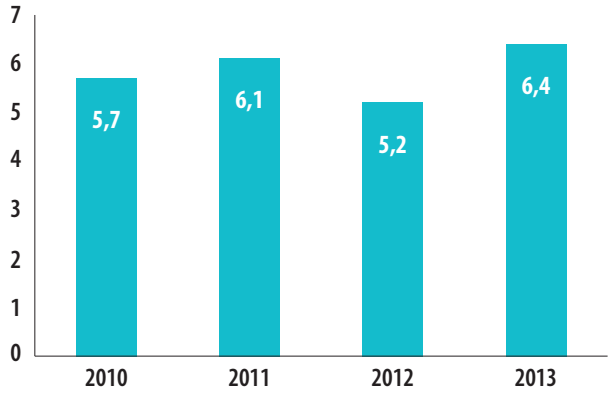

Podpora auditu

Ľudské zdroje

Pridelenie zamestnancov

V reakcii na ťažkú hospodársku situáciu v Európskej únii a v rámci vtedy prebiehajúcej reformy služobného poriadku pre zamestnancov EÚ v roku 2011 rozpočtový orgán a Komisia vyzvali všetky inštitúcie EÚ, aby znížili počet zamestnancov o 5 % v rokoch 2013 až 2017.

V dôsledku toho v roku 2013 pridelenie zamestnancov (počet disponibilných pracovných miest) bol znížený z 900 (vrátane 13 dodatočných pracovných miest plánovaných po vstupe Chorvátska do EÚ) na 891 úradníkov a dočasných zamestnancov (vynímajúc členov, zmluvných zamestnancov, dočasne pridelených národných expertov a stážistov). 576 z nich pracuje v audítorských komorách (vrátane 120 zamestnancov v kabinetoch členov). Viac informácií je uvedených v tabuľke.

S cieľom čo najlepšie využiť zdroje sa všetky činnosti v roku 2013 naďalej vykonávali efektívnejšie prostredníctvom zjednodušenia postupov. Kde to bolo možné, neaudítorské pracovné miesta, ktoré sa získali vďaka zvýšenej efektívnosti, boli presunuté do auditu. Od roku 2008 sa preto počet audítorských pracovných miest zvýšil o 15 %, kým celkový počet pracovných miest pridelených Dvoru audítorov vzrástol len o 4 %.

Prijímanie zamestnancov

Zamestnanci Dvora audítorov majú rôzne akademické a odborné vzdelanie a kvalita ich práce a ich nasadenie sa odráža vo výstupoch inštitúcie. Politika prijímania zamestnancov Dvora audítorov sa riadi všeobecnými zásadami a podmienkami zamestnávania v inštitúciách EÚ. Medzi zamestnancami sú stáli úradníci aj zamestnanci na dobu určitú. Výberové konania na obsadenie pracovných miest na Dvore audítorov organizuje Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO).

V roku 2013 sa konali ďalšie výberové konania s cieľom prijať dočasných zamestnancov (audítori AD6 a AD10 a jeden finančný odborník AD13) a vedúceho oddelenia. Dvor audítorov taktiež zabezpečil stáže pre 91 absolventov univerzít v dĺžke trvania od troch do piatich mesiacov.

V roku 2013 Dvor audítorov prijal 80 zamestnancov: 31 úradníkov, 28 dočasných zamestnancov a 21 zmluvných zamestnancov. Dvor audítorov bol obzvlášť úspešný v prijímaní nových zamestnancov na audítorské pozície. Počet **voľných pracovných miest** sa od roku 2011 približuje 3 %.

Rozdelenie aktívnych pracovných miest na Dvore audítorov k 31. decembru	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Audit	501	525	557	564	573	576
Preklad	163	163	151	148	143	147
Administratíva	173	171	157	148	139	137
Predsedníctvo	20	21	24	27	32	31
Spolu	**857**	**880**	**889**	**887**	**887**	**891**

Rodová rovnosť

Podobne ako ostatné inštitúcie EÚ, aj Dvor audítorov uplatňuje pri riadení ľudských zdrojov a prijímaní zamestnancov politiku rovnosti šancí.

Dvor audítorov dosiahol rovnaký podiel mužov a žien medzi svojimi zamestnancami po postupnom náraste podielu zamestnávaných žien v priebehu rokov.

Rodová rovnosť

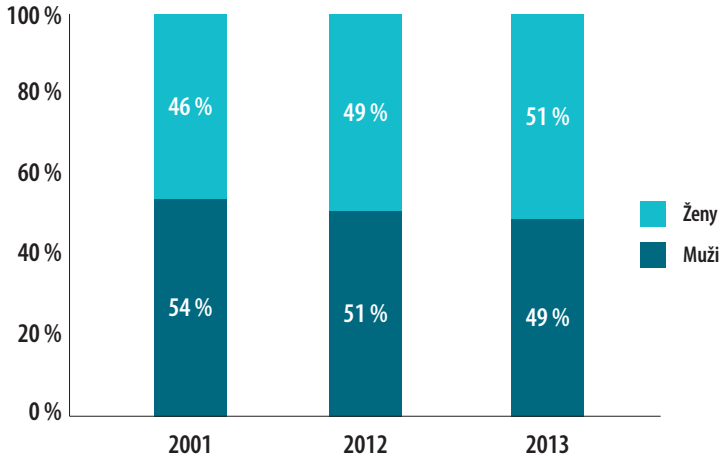

55 %
zamestnancov Dvora audítorov má do 44 rokov

Avšak zo 70 riaditeľov a vedúcich oddelení je 21 (30 %) žien, podobne ako v predchádzajúcich rokoch. Väčšina z nich pracuje na riaditeľstve pre preklad a v administratívnych odboroch. Na konci roka 2012 Dvor audítorov prijal plán pre rovnosť príležitostí s cieľom dosiahnuť vyrovnanejšie rodové zastúpenie na všetkých úrovniach. V ďalších grafoch je uvedený podiel mužov a žien podľa úrovne zodpovednosti k 31. decembru 2013. Podiel žien na úrovni AD rastie. Po posledných výberových konaniach 48 % zo všetkých zamestnancov na úrovniach AD5 až AD8 sú ženy (nárast zo 43 % v roku 2009).

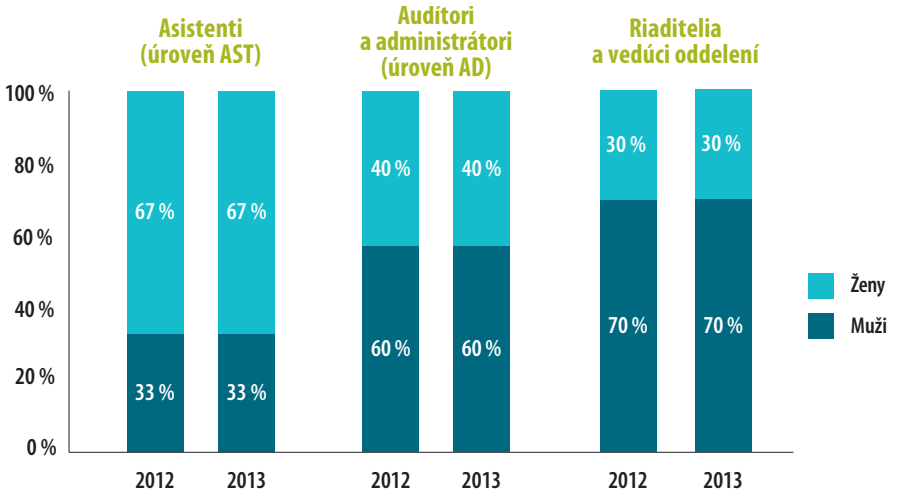

Vekový profil

Z vekového profilu zamestnancov v aktívnej službe k 31. decembru 2013 vyplýva, že viac než 55 % zamestnancov Dvora audítorov má vek do 44 rokov.

Takmer tretina riaditeľov a vedúcich oddelení má 55 rokov alebo viac. To povedie v najbližších piatich až desiatich rokoch k značnej obnove vyššieho manažmentu.

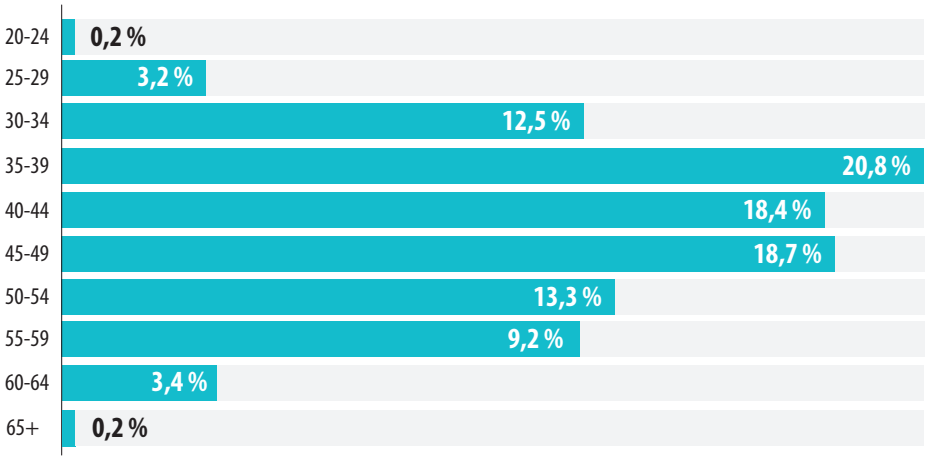

Odborné vzdelávanie

Všetci zamestnanci Dvora audítorov sa potrebujú priebežne vzdelávať, aby držali krok s vývojom v odbornej oblasti a nadobúdali nové schopnosti. Špecifiká auditov, ktoré vykonáva Dvor audítorov, si okrem toho vyžadujú, aby mali zamestnanci dobré jazykové znalosti.

V roku 2013 zamestnanci Dvora audítorov strávili v priemere 9,6 dňa na odborných školeniach (11,8 dňa pri audítoroch). Jazykové kurzy predstavovali z tohto počtu 46 % v porovnaní s 52 % v roku 2012.

V roku 2013 sa skvalitnil obsah školení a vytvorili sa nové kurzy na dosiahnutie audítorských priorít vrátane niekoľkých školení, ktoré sa týkali tém finančnej a hospodárskej správy (konkrétna priorita v strategickom období 2013 – 2017).

Preklad

Preklad je podpornou činnosťou pre audit, ktorá Dvoru audítorov umožňuje plniť si svoje poslanie a komunikačné ciele. V roku 2013 celkový objem prekladateľskej práce dosiahol rekordných 186 699 strán, takmer 18 % nárast oproti pracovnej záťaži v roku 2012. Viac než 99 % prekladov bolo dokončených včas.

V roku 2013, očakávajúc pristúpenie Chorvátska, Dvor audítorov prijal prekladateľský tím pre tento jazyk.

Riaditeľstvo pre preklad zabezpečilo 29 jazykových podpôr audítorom na ich misiách (31 týždňov) a v následných fázach vypracúvania audítorských správ.

Podpora sa poskytovala aj pracovným skupinám INTOSAI, ako aj v súvislosti s ďalšími špecifickými potrebami týkajúcimi sa audítorských činností Dvora audítorov. V roku 2013 riaditeľstvo pre preklad zaviedlo novú verziu počítačom podporovaného prekladateľského nástroja STUDIO. Taktiež bolo aktívne na medziinštitucionálnych a medzinárodných odborných fórach.

Informačné technológie

Informačné technológie (IT) sú pre Dvor audítorov zásadne dôležitou zložkou, aby mohol čo najlepšie využívať znalosti a posilňovať svoju účinnosť a efektívnosť. V roku 2013 okrem úspešného presťahovania sa do novej budovy K3 Dvor audítorov:

- posilnil investíciu do **riadenia znalostí**: spustila sa hlavná verzia nového nástroja na podporu auditov (Assyst2) a postupne sa začala používať. Projekt systému riadenia auditov (AMS) bol spustený s cieľom zlepšiť plánovanie a riadenie zdrojov. Bolo vytvorená databáza znalostí ako jadro sociálnej siete podniku – hlavná zložka zdieľania a šírenia vedomostí – a nový nástroj vyhľadávania je v prevádzke.

- naďalej podporoval **mobilitu**: bola ukončená kampaň „laptop pre každého“ a zaviedlo sa Wifi vo všetkých budovách, ako aj podpora pre mobilnejšie pracovné prostredie. Došlo k aktualizácii hlasovej a dátovej sieťovej infraštruktúry v budovách K1 a K2, aby sa zosúladili so štandardom v novej budove K3, čo umožnilo zavedenie jednotnej komunikácie v celej inštitúcii.

- aktualizoval hlavné **informačné systémy**: novú internetovú stránku Dvora audítorov s cieľom zlepšiť šírenie výstupov z auditov a bol dokončený nový intranet s cieľom uľahčiť tok informácií v rámci inštitúcie. Bol zavedený nový systém hodnotenia zamestnancov na uľahčenie tohto základného pracovného procesu.

Tento vývoj sa zrealizoval pri súčasnom posilnení **bezpečnosti** operácií a opatrení na kontinuitu činnosti, aby sa zabezpečila potrebná dostupnosť a kvalita všetkých IT služieb Dvora audítorov, ako aj pri súčasnej modernizácii hlavných IT prvkov (napr. prechod na Windows 7 a Office 2010).

Administratíva a zariadenia

Poslaním riaditeľstva pre financie a podporu je:

a) zabezpečovať primerané zdroje, služby a zariadenia, aby Európsky dvor audítorov mohol plniť svoje poslanie a dosiahnuť strategické ciele; a

b) zabezpečiť zavedenie potrebných finančných mechanizmov, vnútornej kontroly a účtovných mechanizmov na podporu všetkých činností Dvora audítorov. V roku 2013 sa riaditeľstvo naďalej zameriavalo na zlepšovanie efektívnosti a hospodárnosti svojich činností.

Do apríla 2013 boli presťahovaní zamestnanci Dvora audítorov zo všetkých ostatných budov a po prvýkrát v nedávnej histórii sú teraz všetci zamestnanci pod jednou strechou.

Finančné informácie

Dvor audítorov je **financovaný** zo všeobecného rozpočtu Európskej únie. Jeho rozpočet predstavuje približne 0,095 % celkových výdavkov EÚ a 1,62 % celkových administratívnych výdavkov.

V roku 2013 bola celková miera plnenia rozpočtu 92 %. V hlave 1 to bolo 92 %, pričom najnižší percentuálny podiel (91 %) bol v kapitole 12 (úradníci a dočasní zamestnanci). Priemerná miera plnenia v hlave 2 bola 96 %.

V kapitole 20 (nehnuteľný majetok, napr. budovy) bola výška platieb ovplyvnená výstavbou druhej prístavby Dvora audítorov – budovy K3.

Plnenie rozpočtu v roku 2013

ROZPOČTOVÝ ROK 2013	(A) Konečné rozpočtové prostriedky	(B) Záväzky	% Čerpanie (B)/(A)	Platby
Hlava 1: Osoby pracujúce v inštitúcii				(tis. EUR)
10 - Členovia inštitúcie	14 616	13 612	93 %	13 431
12 - Úradníci a dočasní zamestnanci	97 772	89 312	91 %	89 306
14 - Úradníci a dočasní zamestnanci	4 366	4 034	92 %	3 984
162 - Misie	3 700	3 510	95 %	2 713
161 + 163 + 165 - Ostatné výdavky týkajúce sa osôb pracujúcich v inštitúcii	2 758	2 709	98 %	1 996
Medzisúčet hlava 1	**123 212**	**113 177**	**92 %**	**111 430**
Hlava 2: Budovy, hnuteľný majetok, vybavenie a rôzne prevádzkové náklady				
20 - Nehnuteľný majetok	7 335	7 135	97 %	3 256
210 - Informačné technológie a telekomunikácie	7 197	7 195	99 %	3 326
212 + 214 + 216 - Hnuteľný majetok a súvisiace náklady	1 160	1 094	94 %	775
23 - Bežné administratívne výdavky	563	532	94 %	407
25 - Schôdze a konferencie	768	658	86 %	455
27 - Informácie a uverejňovanie	2 526	2 120	84 %	1 221
Medzisúčet hlava 2	**19 549**	**18 734**	**96 %**	**9 440**
Spolu Dvor audítorov	**142 761**	**131 911**	**92 %**	**120 870**

Posledná tranža financovania tohto projektu v objeme 3 mil. EUR bola zahrnutá do rozpočtu na rok 2013. Táto suma bola zaviazaná a čiastočne vyplatená v roku 2013. Zostatok rozpočtových prostriedkov na budovu K3 bol prenesený do roku 2014 na pokrytie zmlúv podpísaných manažérom projektu v mene Dvora audítorov so stavebnými spoločnosťami. Rozpočtové prostriedky sa využijú podľa návrhu, ktorý Dvor audítorov predložil Európskemu parlamentu a Rade v roku 2008.

Rozpočet na rok 2014

Rozpočet na rok 2014 je **nižší o 6 %** v porovnaní s rokom 2013 vrátane zníženia rozpočtových prostriedkov na projekt budovy K3.

Rozpočet na rok 2014

ROZPOČET	2014 (tis. EUR)	2013 (tis. EUR)
Hlava 1: Osoby pracujúce v inštitúcii		
10 - Členovia inštitúcie	15 175	14 566
12 - Úradníci a dočasní zamestnanci	93 180	97 772
14 - Ostatní zamestnanci a externé služby	4 096	4 176
162 - Misie	3 700	3 700
161 + 163 + 165 - Ostatné výdavky týkajúce sa osôb pracujúcich v inštitúcii	2 612	2 728
Medzisúčet hlava 1:	**118 763**	**122 942**
Hlava 2: Budovy, hnuteľný majetok, vybavenie a rôzne prevádzkové náklady		
20 - Nehnuteľný majetok	3 350	8 327
210 - Informačné technológie a telekomunikácie	7 110	7 197
212 + 214 + 216 - Hnuteľný majetok a súvisiace náklady	808	830
23 - Bežné administratívne výdavky	438	413
25 - Schôdze a konferencie	768	768
27 - Informácie a uverejňovanie	2 261	2 284
Medzisúčet hlava 2:	**14 735**	**19 819**
Spolu Dvor audítorov	**133 498**	**142 761**

Audit a povinnosť zodpovedať sa

Externý audit Dvora audítorov

Vnútorný audítor poskytuje Dvoru audítorov poradenstvo, pokiaľ ide o riešenie rizík, vydávaním stanovísk ku kvalite systémov hospodárenia a kontroly, a vydávaním odporúčaní s cieľom zlepšiť realizáciu činností a presadzovať riadne finančné hospodárenie. Okrem toho vnútorný audítor poskytuje podporu externým audítorom, ktorých úlohou je osvedčiť účtovnú závierku Dvora audítorov. Vnútorný audítor predložil Dvoru audítorov správu o výsledkoch auditov vykonaných v roku 2013, zisteniach, odporúčaniach a krokoch prijatých na zavedenie týchto odporúčaní. Dvor audítorov taktiež každoročne predkladá správu Európskemu parlamentu a Rade o výsledkoch činnosti svojho vnútorného auditu.

Externý audit Dvora audítorov

Audit ročnej účtovnej závierky Dvora audítorov vykonáva nezávislý externý audítor. Ide o dôležitú súčasť úsilia Dvora audítorov zabezpečiť, aby uplatňoval rovnaké zásady **transparentnosti a zodpovednosti** na seba, ako uplatňuje na svoje kontrolované subjekty.

Správa externého audítora – spoločnosti **PricewaterhouseCoopers Sàrl** – o účtovnej závierke Dvora audítorov za rozpočtový rok 2012 bola uverejnená 4. októbra 2013[3].

Stanovisko externého audítora – rozpočtový rok 2012

Pokiaľ ide o účtovnú závierku:

Podľa nášho názoru účtovná závierka vyjadruje pravdivo a verne finančnú situáciu Európskeho dvora audítorov k 31. decembru 2012, jeho finančnú výkonnosť a peňažné toky za uvedený rozpočtový rok v súlade s ustanoveniami nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Pokiaľ ide o využívanie zdrojov a kontrolné postupy:

Na základe našej práce opísanej v tejto správe sme nezistili žiadnu skutočnosť, ktorá by nás vo všetkých významných hľadiskách a na základe uvedených kritérií viedla k presvedčeniu, že:

- zdroje pridelené Dvoru audítorov sa nepoužili na plánované účely;
- uplatňované kontrolné postupy neposkytujú potrebné záruky na zaistenie súladu finančných operácií s platnými pravidlami a nariadeniami.

3 Ú. v. EÚ C 288, 4.10.2013.

Vyhlásenie povoľujúceho úradníka vymenovaného delegovaním

Ja, dolupodpísaný generálny tajomník Európskeho dvora audítorov vo funkcii povoľujúceho úradníka vymenovaného delegovaním, týmto:

- vyhlasujem, že informácie uvedené v tejto správe sú pravdivé a presné,
- oznamujem, že som získal primeranú istotu, že:
  - zdroje pridelené na činnosti opísané v tejto správe sa použili na daný účel a podľa zásad riadneho finančného hospodárenia;
  - zavedené kontrolné postupy poskytujú potrebné záruky o zákonnosti a správnosti transakcií súvisiacich s účtovnou závierkou a zabezpečujú primerané spracovanie obvinení z podvodu alebo podozrení z podvodu;
  - a náklady na kontroly a ich prínosy sú primerané.

Túto istotu som získal na základe vlastného úsudku a informácií, ktoré som mal k dispozícii, napríklad na základe správ a vyhlásení povoľujúcich úradníkov vymenovaných subdelegovaním, správ vnútorného audítora a správ externého audítora za predchádzajúce rozpočtové roky.

Potvrdzujem, že mi nie je známa žiadna skutočnosť, ktorá by mohla poškodiť záujmom tejto inštitúcie.

Luxemburg 11. marca 2014

Eduardo Ruiz García
generálny tajomník

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- jeden kus:
  prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu);
- viac kusov alebo plagátov/máp:
  na zastúpeniach Európskej únie (http://ec.europa.eu/represent_sk.htm); v delegáciách, ktoré sídlia v nečlenských krajinách EÚ (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sk.htm); kontaktovaním služby Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sk.htm);
  na bezplatnom telefónnom čísle 00 800 6 7 8 9 10 11 (v rámci EÚ) (*).

  (*) Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu).

Predplatné:

- prostredníctvom obchodných distribútorov Úradu pre vydávanie publikácií Európskej únie (http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm).

QJ-AA-14-001-SK-C ISSN 1831-1334

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV

Úrad pre publikácie

ISBN 978-92-9241-745-9
9 789292 417659